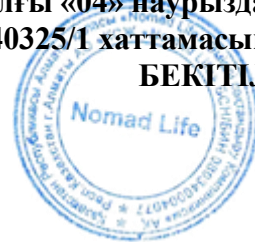

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 1 из 41-ден
--	--	---	------------------------

**«Nomad Life» ӨСК» АҚ
Директорлар Кеңесінің
2025 жылғы «04» наурыздағы
№040325/1 хаттамасымен
БЕКІТІЛДІ**

28.08.2025 ж. өзгерістермен

«NOMAD LIFE» ӨСК» АҚ-ның ӨМІРДІ ЕРІКТІ МЕРЗІМДІ САҚТАНДЫРУ ЕРЕЖЕЛЕРІ (ӘМБЕБАП)

г. Алматы, 2025 год

МАЗМҰНЫ

1-ТАРАУ.	ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР	3
2-ТАРАУ.	НЕГІЗГІ ҰҒЫМДАР	3
3-ТАРАУ.	САҚТАНДЫРУ ШАРТЫН ЖАСАСУ ТӘРТІБІ. УАҚЫТ ПЕН КЕҢІСТІКТЕ САҚТАНДЫРУ ШАРТЫНЫҢ ҚОЛДАНЫЛУЫ.....	5
4-ТАРАУ.	МЕДИЦИНАЛЫҚ ТЕКСЕРУ	6
5-ТАРАУ.	САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЛАРЫНЫҢ ТІЗБЕСІ.....	7
6-ТАРАУ.	САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЛАРЫНАН ЕРЕКШЕЛІКТЕР ЖӘНЕ САҚТАНДЫРУДЫ ШЕКТЕУ	7
7-ТАРАУ.	САҚТАНУШЫНЫ АУЫСТЫРУ.....	9
8-ТАРАУ.	САҚТАНДЫРУ СОМАСЫ.....	9
9-ТАРАУ.	САҚТАНДЫРУ СЫЙАҚЫСЫ ЖӘНЕ ОНЫ ТӨЛЕУ ТӘРТІБІ	9
10-ТАРАУ.	ТАРАПТАРДЫҢ КҰҚЫҚТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ	10
11-ТАРАУ.	САҚТАНУШЫНЫҢ (ПАЙДА АЛУШЫНЫҢ) САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫ БАСТАЛҒАН КЕЗДЕГІ ІС-ӘРЕКЕТТЕРІ ЖӘНЕ САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫНЫҢ БАСТАЛҒАНЫН РАСТАЙТЫН КҰЖАТТАРДЫҢ ТІЗБЕСІ.....	12
12-ТАРАУ.	НЕГІЗГІ САҚТАНДЫРУ ӨТЕМІ -САҚТАНДЫРУ ШАРТЫНЫҢ ҚОЛДАНЫЛУ КЕЗЕҢІНДЕ КЕЗ КЕЛГЕН СЕБЕППЕН САҚТАНДЫРЫЛУШЫНЫҢ ҚАЙТЫС БОЛУЫ - БОЙЫНША САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУДЫҢ МӨЛШЕРІ, ТӘРТІБІ МЕН ШАРТТАРЫ	13
13-ТАРАУ.	САҚТАНДЫРУДЫҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ ЖӘНЕ ҚОСЫМША САҚТАНДЫРУ ӨТЕМІ – ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒА САЛДАРЫНАН САҚТАНУШЫНЫҢ ҚАЙТЫС БОЛУЫ - БОЙЫНША САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ	14
14-ТАРАУ.	ҚОСЫМША САҚТАНДЫРУ ӨТЕМІ - КЕЗ КЕЛГЕН СЕБЕППЕН 1 НЕМЕСЕ 2 ТОПТАҒЫ САҚТАНУШЫНЫҢ МҮГЕДЕКТІГІН БЕЛГІЛЕУ - БОЙЫНША САҚТАНДЫРУ ЖӘНЕ САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	14
15-ТАРАУ.	ҚОСЫМША САҚТАНДЫРУ ӨТЕМІ - ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒА САЛДАРЫНАН 1, 2 НЕМЕСЕ 3 ТОПТАҒЫ САҚТАНДЫРЫЛУШЫНЫҢ МҮГЕДЕКТІГІН БЕЛГІЛЕУ - БОЙЫНША САҚТАНДЫРУ ЖӘНЕ САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	16
16-ТАРАУ.	САҚТАНДЫРУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ ЖӘНЕ ҚОСЫМША САҚТАНДЫРУ ӨТЕМІ - ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒА САЛДАРЫНАН САҚТАНУШЫНЫҢ УАҚЫТША ЕҢБЕККЕ ЖАРАМСЫЗДЫҒЫН АНЫҚТАУ – БОЙЫНША САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ.....	16
17-ТАРАУ.	ҚОСЫМША САҚТАНДЫРУ ӨТЕМІ – САҚТАНДЫРЫЛУШЫНЫҢ ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒА САЛДАРЫНАН ЖАРАҚАТ АЛУЫ - БОЙЫНША САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУДЫҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	17
18-ТАРАУ.	ҚОСЫМША САҚТАНДЫРУ ӨТЕМІ -ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒА САЛДАРЫНАН ПАЙДА БОЛҒАН САҚТАНДЫРЫЛУШЫНЫ АУРУХАНАҒА ЖАТҚЫЗУ – БОЙЫНША САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУДЫҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ 19	
19-ТАРАУ.	САҚТАНДЫРУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ ЖӘНЕ ҚОСЫМША САҚТАНДЫРУ ӨТЕМІ - АУЫР СЫРҚАТ - БОЙЫНША САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ.....	20
20-ТАРАУ.	САҚТАНДЫРУ ШАРТЫН ТОҚТАТУ, ОҒАН ӨЗГЕРІСТЕР МЕН ТОЛЫҚТЫРУЛАР ЕНГІЗУ ШАРТТАРЫ	23
21-ТАРАУ.	ФОРС-МАЖОР	24
22-ТАРАУ.	ҚОСЫМША ЕРЕЖЕЛЕР	25
	Дене жарақаттары бойынша төлемдер туралы жалпы ережелер	26
	Кесте 1. Көру қабілетінің жоғалуы кезіндегі сақтандыру төлемдері.....	40
	Кесте 2. Күйік кезінде сақтандыру төлемдері (сақтандыру сомасынан пайызбен).....	40

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 3 из 41-ден
--	--	---	------------------------

1-ТАРАУ. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

- 1.1. Осы өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (бұдан әрі – Ережелер) Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне, «Сақтандыру қызметі туралы» Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі-Заң) және Қазақстан Республикасының басқа да нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес әзірленді.
- 1.2. Ережелер өмірді ерікті мерзімді сақтандыруды жүзеге асыру тәртібі мен шарттарын, Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес сақтандырушының және (немесе) оның серіктестерінің интернет – ресурсын пайдалана отырып, жеке және заңды тұлғалармен, оның ішінде электрондық тәсілмен өмірді ерікті мерзімді сақтандыру шарттарын (бұдан әрі-сақтандыру шарты) жасасу тәртібін айқындайды.
- 1.3. Электрондық тәсілмен сақтандыру шартын жасасу кезінде сақтандыру шарты сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын төлеген күннен кейінгі күннен бастап Сақтандырушы ұсынған шарттарда Сақтанушы жасаған болып есептеледі. Бұл ретте Сақтанушының сақтандыру сыйлықақысын төлеу күні Сақтандырушының есеп шотына ақша түскен күн болып есептеледі.

2-ТАРАУ. НЕГІЗГІ ҰҒЫМДАР

- 2.1. Негізгі терминдер мен қысқартулар:

- 1) **сақтандырушы** – «Nomad Life» Өмірді сақтандыру компаниясы» акционерлік қоғамы, «өмірді сақтандыру» сыныбы бойынша сақтандыру қызметін жүзеге асыру құқығына лицензиясы бар, сақтандыруды жүзеге асыратын, яғни сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтанушыға немесе пайдасына сақтандыру шарты жасалған өзге тұлғаға (пайда алушыға) сақтандыру шартының шегінде сақтандыру шартында айқындалған сомада (сақтандыру сомасы) сақтандыру төлемін жүргізуге міндетті тұлға;
- 2) **сақтанушы** – сақтандырушымен сақтандыру шартын жасасқан және сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру жарналарын) төлейтін заңды немесе жеке тұлға;
- 3) **сақтандырылушы** – өзіне қатысты сақтандыру жүзеге асырылатын жеке тұлға. Егер сақтандыру шартында өзгеше белгіленбесе, сақтандырылушының сақтандыру шартын жасасу күніндегі жасы 7 (жеті) жастан кем болмауы және сақтандыру шарты бойынша сақтандыру қорғанысы қолданылуы аяқталған күні 70 (жетпіс) жылдан аспауы тиіс. Егер сақтандыру шартында өзгеше белгіленбесе, сақтанушы бір мезгілде сақтандырылушы болса да, сақтандырылушыны ауыстыруға жол берілмейді.

Сақтандыру шарты мүгедектігі бар адамдарға, психикалық, ауыр неврологиялық аурулардан, онкологиялық аурулардан, қан айналымы жүйесінің ауруларынан, дәнекер тінінің жүйелі зақымдануынан, ЖИТС-пен және АИТВ-жұқтырған науқастарға, нашакорларға, түзеу-еңбек мекемелерінде қылмыстық қылмыс жасағаны үшін жазасын өтеп жатқан, СИЗО (тергеу-қамау изоляторындағы¹) адамдарға қатысты жасалмайды.

- 4) **пайда алушы** – сақтандыру шартына сәйкес сақтандыру төлемін алушы болып табылатын жеке тұлға;
- 5) **сақтандыру шарты** – өмірді ерікті мерзімді сақтандыру шарты, оған байланысты бір Тарап (Сақтанушы) сақтандыру сыйлықақысын төлеуге міндеттенеді, ал екінші Тарап (сақтандырушы) сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру шартында айқындалған сома (сақтандыру шарты) шегінде сақтандырылушыға немесе пайдасына шарт жасалған өзге тұлғаға (пайда алушыға) сақтандыру төлемін жүзеге асыруға міндеттенеді сомалар);
- 6) **сақтандыру сомасы** – сақтандыру объектісі сақтандырылған және сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтандырушының жауапкершілігінің шекті көлемін білдіретін ақша сомасы;

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 4 из 41-ден
--	--	--	-----------------

- 7) **сақтандыру сыйлықақысы** – сақтанушы сақтанушыға (пайда алушыға) сақтандыру шартында айқындалған мөлшерде сақтандыру төлемін жүргізу міндеттемесін қабылдағаны үшін сақтанушы сақтандырушыға төлеуге міндетті ақша сомасы;
- 8) **сақтандыру төлемі** – сақтандырушы сақтандырылушыға (пайда алушыға) сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру сомасы шегінде төлейтін ақша сомасы;
- 9) **сақтандыру жағдайы** – сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде болған оқиға, оның басталуымен сақтандыру шарты бойынша сақтандыру шартының ережелері мен талаптарында көзделген тәртіппен сақтандыру төлемін жүзеге асыру көзделеді;
- 10) **сақтандыру объектісі** – сақтандырылушының өмірі мен денсаулығына зиян келтіруге байланысты мүліктік мүдделері;
- 11) **жазатайым оқиға** – сақтандырылушының денесіне сыртқы механикалық, электрлік, химиялық немесе термиялық әсер ету салдарынан адамның еркіне қайшы келетін, денсаулығына зиян келтіруге, мертігуге не өлімге әкеп соққан кенеттен, қысқа мерзімді оқиға (жағдай);

Осы Ережелерге қатысты жазатайым оқиға деп сақтандырылушының денсаулығына зиян келтіруге, мертігуге не өліміне әкеп соққан сақтандырылушыға қатысты үшінші тұлғалардың құқыққа қарсы әрекеті де түсініледі.

Жіті, созылмалы, тұқым қуалайтын және өзге де аурулардың кез келген түрі (оның ішінде инфаркт, инсульт және аурудың дамуы салдарынан тұқым қуалайтын патологиядан немесе патологиядан туындаған органдардың өзге де кенеттен зақымдануы), сондай-ақ денсаулыққа зиян келтіруге, мертігуге немесе өлімге әкеп соқтырған сақтандырылушының ағзасына сыртқы механикалық, электрлік, химиялық немесе термиялық әсер ету салдарынан кенеттен, қысқа мерзімді оқиға (оқиға) себеп болмаған тағамдық токсикоинфекция, сальмонеллез, дизентерия және басқа да аурулар жазатайым оқиғаларға жатпайды.

- 12) **еңбекке уақытша жарамсыздық** – функциялардың бұзылуы еңбекке қабілеттілікті қалпына келтіру немесе мүгедектікті белгілеу үшін қажетті уақыт ішінде кәсіптік еңбекті орындау мүмкінестігімен қатар жүретін жазатайым оқиға салдарынан жарақаттанудан туындаған адам ағзасының жай-күйі;
- 13) **мүгедектік** – дене функцияларының тұрақты бұзылуымен денсаулықтың бұзылуы салдарынан адамның тыныс-тіршілігінің шектелу дәрежесі. Мүгедектіктің себебі мен санатын медициналық-әлеуметтік сараптама белгілейді;
- 14) **жарақат** – адам тіндері мен мүшелерінің анатомиялық тұтастығының бір мезгілде бұзылуы, олардың функцияларының бұзылуымен бірге жүреді және қоршаған ортаның әртүрлі факторларының әсерінен болады;
- 15) **емдеуге жатқызу** – сақтандырылушыға стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету;
- 16) **аса ауыр сырқат** – сақтандыру шарты бойынша сақтандыру қорғанысының қолданылу кезеңінде алғаш рет диагноз қойылған және осы Ережелердің 19-тарауында көрсетілген аса ауыр сырқаттың анықтамасына сәйкес келетін ауру;
- 17) **сақтандыру шартының қолданылуының басталу күні** – егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру шартын жасасу күнінен кейінгі күн;
- 18) **сақтандыру қорғанысы қолданылу кезеңі** – Сақтандырушының сақтандыру жауапкершілігі қолданылатын кезең;
- 19) **сақтандыру полисі** – сақтанушыны сақтандырушы біржақты тәртіппен әзірлеген Ережелерге (қосылу шарты) қосу және сақтандырушы сақтанушыға сақтандыру полисін ресімдеу жолымен сақтандыру шартын жасасудың жазбаша нысаны;
- 20) **жаңартылған сақтандыру полисі** – Ережелерде көзделген жағдайларда, бұрын берілген полистің орнына сақтандыру шартына өзгерістер мен толықтырулар енгізу кезінде сақтандырушы сақтанушыға ресімдейтін полис.

3-ТАРАУ. САҚТАНДЫРУ ШАРТЫН ЖАСАСУ ТӘРТІБІ. УАҚЫТ ПЕН КЕҢІСТІКТЕ САҚТАНДЫРУ ШАРТЫНЫҢ ҚОЛДАНЫЛУЫ

3.1. Сақтандыру шарты жасалады:

- 1) Тараптардың сақтандыру шартын жасауы және оған қол қоюы арқылы жазбаша нысанда жүзеге асырылады;
- 2) сақтанушыны сақтандырушы біржақты тәртіппен әзірлеген сақтандыру ережелеріне (қосылу шарты) қосу және сақтандырушының сақтандыру полисін ресімдеуі арқылы жүзеге асырылады.

3.2. Сақтандыру полисін ресімдеу Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес сақтанушы мен сақтандырушы немесе сақтандырушының серіктесі арасында электрондық ақпараттық ресурстармен алмасу арқылы да электрондық нысанда жүзеге асырылады.

3.3. Сақтандыру шартын электрондық нысанда жасасу үшін сақтанушыға:

- 1) сақтандырушының немесе оның серіктесінің интернет-ресурсында орналастырылған осы Ережелермен танысуға;
- 2) барлық міндетті өрістерді көрсете отырып, интернет-ресурста сақтандыру шартын жасасу туралы электрондық өтінішті толтыруға;
- 3) ұсынылған сілтеме бойынша сақтандыру сыйлықақысын төлеуді жүзеге асыруға міндетті.

3.4. Тараптар сақтандыру шартын жазбаша нысанда жасаған және қол қойған кезде сақтанушы сақтандыруға өтінішке мынадай құжаттардың көшірмелерін қоса береді:

Заңды тұлғалар үшін:

- 1) Сақтанушының құжаттарына қол қоюға уәкілетті адамның жеке басын куәландыратын құжат (электрондық нысанда немесе құжаттың түпнұсқасымен салыстырылған көшірме);
- 2) заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) туралы куәлік лица;
- 3) заңды тұлғаның құрылтай құжаттары;
- 4) Сақтанушының ірі құрылтайшыларының/акционерлерінің (бенефициарлық меншік иелерінің) жеке басын куәландыратын құжаттар (электрондық нысанда немесе құжаттың түпнұсқасымен салыстырылған көшірме);
- 5) сақтандырылушының және пайда алушының жеке басын куәландыратын құжаттар (электрондық нысанда немесе құжаттың түпнұсқасымен салыстырылған көшірмелер);
- 6) сақтандырушының немесе үшінші тұлғалардың «Дербес деректер және оларды қорғау туралы» Қазақстан Республикасының №94-V Заңы бойынша сақтандырушының және пайда алушының дербес деректерін жинауға, өңдеуге, сақтауға және беруге жазбаша келісімі.

Жеке тұлғалар үшін: сақтанушының (сақтандырылушының, пайда алушының) электрондық нысандағы жеке басын куәландыратын құжат немесе құжаттың түпнұсқасымен салыстырылған көшірме.

3.5. Сақтандыру шартын жасасу кезінде сақтанушы мен сақтанушы сақтандырушыға сақтандыру жағдайының туындау ықтималдығын айқындау үшін елеулі маңызы бар белгілі мән-жайларды хабарлауға міндетті. Кез келген жағдайда сақтандыру шартын жасасу кезеңінде сақтанушыға және сақтандырылушыға жіберілген Сақтандырушының сақтандыруға арналған өтінішінде немесе жазбаша сұрау салуында көрсетілген Ережелерде нақты айтылған мәліметтер елеулі деп танылады.

3.6. Егер сақтандыру шартын жасасқаннан кейін Сақтанушының сақтандыруға арналған өтініште және (немесе) Ережелерде көрсетілген мән-жайлар туралы сақтандырушыға көрінеу жалған мәліметтер бергені анықталса, сақтандырушы сақтандыру шартын жарамсыз деп тануды талап етуге және сақтанушыға сақтандыру сыйлықақысын қайтаруды

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 6 из 41-ден
--	--	--	-----------------

жүзеге асыруға құқылы, ал егер сақтандыру төлемі жүргізілген жағдайда-төленген соманы қайтаруды талап етуге құқылы, немесе осы Ережелердің 6.2-тармақтың 1) тармақшасына сәйкес сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуға құқылы.

Егер сақтанушы үнсіз қалған жағдайлар бар болуын тоқтатса, сақтандырушы сақтандыру шартын жарамсыз деп тануды талап ете алмайды.

- 3.7. Егер сақтандыру шарты сақтандырушының қандай да бір сұрақтарына Сақтанушының жауаптары болмаған кезде жасалған болса, соңғысы тиісті мән- жайларды Сақтанушы хабарламағаны негізінде кейіннен сақтандыру шартын бұзуды не оны жарамсыз деп тануды талап ете алмайды.
- 3.8. Сақтандыру шарты мынадай аумақтарды қоспағанда, Қазақстан Республикасының аумағында да, одан тыс жерлерде де қолданылады:
 - 1) шегінде әскери іс-қимылдар және (немесе) терроризмге қарсы операциялар жүргізілетін мемлекеттердің аумақтары;
 - 2) оларға қатысты әскери санкциялар қолданылған мемлекеттер;
 - 3) шегінде эпидемия ошақтары анықталған және танылған аумақтар;
 - 4) Қазақстан Республикасының СІМ ресми түрде ұсынбаған мемлекеттердің аумақтары.
 Сақтандыру қорғанысының қолданылу кезеңі сақтандыру шартымен айқындалады.
- 3.9. Сақтандыру шарты шартта белгіленген күннен бастап күшіне енеді және тараптар үшін міндетті болады. Шарттың қолданылу мерзімі және сақтандыру шарты бойынша сақтандыру қорғанысы мерзімі шарттың талаптарымен белгіленеді.
- 3.10. Сақтандыру өтініші, қосымшалар / қосымша келісімдер сақтандыру шартының ажырамас бөлігі болып табылады.

4-ТАРАУ. МЕДИЦИНАЛЫҚ ТЕКСЕРУ

- 4.1. Сақтандыру шартын жасасар алдында Сақтандырушының денсаулығының нақты жай-күйін анықтау мақсатында сақтандырылушыны медициналық тексеруге жіберуге құқығы бар. Сақтандырылатын тұлға (сақтандырылушы) жіберілетін медициналық мекемені сақтандырушы айқындай алады.
- 4.2. Сақтанушыны сақтандырушы сақтандыру шартын жасасқаннан кейін, бірақ сақтандыру тәуекел дәрежесін анықтау мақсатында сақтандыру жағдайы басталғанға дейін медициналық тексеруге жібере алады.
- 4.3. Сақтандыру тәуекелі жоғарылаған жағдайда сақтандырушы сақтандыру сыйлықақысының мөлшерін біржақты тәртіппен ұлғайтуға не осы Ережелердің 9.3- тармағына сәйкес сақтандыру шартын бұзуға құқылы.
- 4.4. Сақтандыру шарты жасалғанға дейін медициналық тексеру сақтандырылатын тұлғаның (сақтандырылушының) есебінен жүзеге асырылады. Сақтандыру шарты жасалған жағдайда сақтандырылушы төлеген медициналық тексерудің құнын сақтандырушы өтейді. Сақтандыру шарты жасалғаннан кейін медициналық тексеру соңғысына сақтандыру сыйлықақысы төленген жағдайда сақтандырушының есебінен жүзеге асырылады. Сақтандыру шарты жасалмаған жағдайда сақтандырылушы төлеген медициналық тексерудің құнын сақтандырушы өтемейді.
- 4.5. Медициналық тексеру бойынша шығыстарды сақтандырушы медициналық қызметтерге ақы төленгенін растайтын құжаттар ұсынылған жағдайда сақтандыру сыйлықақысын төлегеннен кейін өтейді.
- 4.6. Медициналық тексеру сақтандырушы көрсеткен мерзімде жүргізіледі.
- 4.7. Сақтандырылатын адамның (сақтандырылушының) медициналық тексеруден өтуден бас тартуы, сол сияқты сақтандырушыға тексеруден өту мүмкінестігінің негізделген себептерін ұсынбауы Сақтандырушының сақтандыру шартын жасасудан бас тартуына, ал егер ол жасалған болса – сақтандыру шартын бұзуға және сақтандырушыны өз міндеттемелерін орындаудан босатуға әкеп соғады.

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 7 из 41-ден
--	--	---	------------------------

5-ТАРАУ. САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЛАРЫНЫҢ ТІЗБЕСІ

- 5.1. Осы Ережелердің 6-тарауында көзделген жағдайларды қоспағанда, осы Ережелерге сәйкес сақтандыру шарты бойынша сақтандыру қорғанысы қолданылу кезеңінде туындаған кез келген себеппен сақтандырылушының қайтыс болуы сақтандыру жағдайы болып табылады.
- 5.2. Сақтандыру шартын жасасу кезінде Тараптар осы Тараудың 5.1-тармағында көзделген талаптардан басқа, осы тараудың ережелеріне сәйкес қосымша сақтандыру өтемақыларын көздеуі мүмкін.

Қосымша сақтандыру өтемі Сақтанушы мен Сақтандырылушының таңдауы бойынша белгіленеді және сақтандыру туралы өтініште соңғысы көрсетіледі.

- 5.3. Қосымша сақтандыру төлемдері:

- 1) осы Ережелердің 6-тарауында көзделген жағдайларды қоспағанда, сақтандырылушының сақтандыру шарты бойынша сақтандыру қорғанысы қолданылу кезеңінде болған жазатайым оқиға салдарынан қайтыс болуы;
- 2) Осы Ережелердің 6-тарауында көзделген жағдайларды қоспағанда, сақтандырылушыға сақтандыру шарты бойынша сақтандыру қорғанысы қолданылу кезеңінде болған оқиғалар салдарынан кез келген себеппен 1 немесе 2 топтағы мүгедектікті белгілеу;
- 3) осы Ережелердің 6-тарауында көзделген жағдайларды қоспағанда, сақтандырылушыға сақтандыру шарты бойынша сақтандыру қорғанысы қолданылу кезеңінде болған жазатайым оқиға салдарынан 1, 2 немесе 3 топтағы мүгедектікті белгілеу;
- 4) осы Ережелердің 6-тарауында көзделген жағдайларды қоспағанда, сақтандырылушының сақтандыру шарты бойынша сақтандыру қорғанысы қолданылу кезеңінде болған жазатайым оқиға салдарынан уақытша еңбекке жарамсыздығы;
- 5) осы Ережелердің 6-тарауында көзделген жағдайларды қоспағанда, сақтандырылушының сақтандыру шарты бойынша сақтандыру қорғанысы қолданылу кезеңінде болған жазатайым оқиға салдарынан жарақат алуы;
- 6) осы Ережелердің 6-тарауында көзделген жағдайларды қоспағанда, сақтандыру шарты бойынша сақтандыру қорғанысы қолданылу кезеңінде болған жазатайым оқиға салдарынан туындаған сақтандырылушыны емдеуге жатқызу;
- 7) сақтандыру шарты бойынша сақтандыру қорғанысы қолданылу кезеңінде диагноз қойылған және осы Ережелердің 19-тарауында көрсетілген ауыр сырқаттың анықтамасына сәйкес келетін сақтандырылушының ауыр сырқаты.

- 5.4. Ережелер шеңберінде сақтандырушы сақтандыру ережелері талаптарының барлығын немесе бір бөлігін қамтитын сақтандыру бағдарламаларын әзірлеуге және бекітуге құқылы.

6-ТАРАУ. САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЛАРЫНАН ЕРЕКШЕЛІКТЕР ЖӘНЕ САҚТАНДЫРУДЫ ШЕКТЕУ

- 6.1. Сақтандырушы, егер сақтандыру жағдайы келесінің салдарынан болса, сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатылады:
- 1) ядролық жарылыстың, радиацияның, радиоактивті ластанудың, ядролық реакцияның немесе ядролық сәулеленудің әсерінен;
 - 2) кез келген әскери іс-қимылдар немесе әскери операциялар/арнайы операциялар және олардың салдарлары, зымырандармен, снарядтармен, бомбалармен, басқа да құралдармен, соғыс және соғыс операцияларын жүргізу құралдарымен, қарақшылық әрекеттермен, шет мемлекеттің басып кіруімен, дұшпандық әрекеттерімен зақымдануы немесе жойылуы (соғыс жарияланғанына немесе жарияланбағанына қарамастан);

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 8 из 41-ден
--	--	--	-----------------

- 3) азаматтық соғыс, кез-келген жаппай тәртіпсіздіктер немесе ереуілдер, көтеріліс, локауттар, әскери көтеріліс, революция, әскери басып алу немесе билікті басып алу;
- 4) қандай да бір ұйымның атынан немесе мүддесі үшін әрекет ететін адам немесе адамдар тобы жасаған терроризм актілері;
- 5) егер сақтандыру шарты осы уақытқа дейін екі жылдан кем қолданыста болса (растайтын құжаттар болған кезде) сақтанушының өзін-өзі өлтіруі;
- 6) медициналық мекеменің білікті дәрігері (тиісті органдардың қорытындысы болған кезде) ұйғарған дәрі-дәрмектерді пайдалануды қоспағанда, алкогольизм, алкогольдік мас болу жай-күйі, сақтандырылушының есірткі немесе психотроптық заттарды пайдалануы;
- 7) сақтандырылушыны ұстау, қамауға алу немесе бұғаттау немесе бас бостандығынан айыру мерзімін өтеу кезінде (растайтын құжаттар болған кезде);
- 8) егер сақтандыру шарты осы уақытқа дейін екі жылдан аз уақыт қолданыста болса (растайтын құжаттар болған жағдайда) АИТВ – инфекциясы аурулары;
- 9) егер сақтандыру шарты осы уақытқа дейін екі жылдан кем қолданыста болса (растайтын құжаттар болған жағдайда) қатерлі ісіктің пайда болуымен байланысты аурулар;
- 10) Сақтанушының, сақтандырылушының және (немесе) пайда алушының сақтандыру жағдайының туындауына бағытталған не оның басталуына ықпал ететін қасақана іс-әрекеттері, қажетті қорғаныс және аса қажеттілік жағдайында жасалған әрекеттерді қоспағанда (растайтын құжаттар болған кезде);
- 11) сақтанушының, сақтандырылушының және (немесе) пайда алушының заңнамалық актілерде белгіленген тәртіппен сақтандыру жағдайына себеп-салдарлық байланыстағы қасақана қылмыстық немесе әкімшілік құқық бұзушылық деп танылған әрекеттері;
- 12) сақтандырылған кәсіптік спортпен немесе спорттың қауіпті түрлерімен (қысқы, су асты, ат спорты, авиациялық, күштік спорт түрлері, альпинизм, жартасқа өрлеу, дельтапланеризм, парашюттік спорт, шығыс жекпе-жегі) айналысуы не осы үлгідегі жаттығуларға (растайтын құжаттар болған кезде) қатысуы;
- 13) түрлі іс-шараларға (жарыстарға, шоу-бағдарламаларға) қатысуға, өмірге қауіп төндіретін трюктерді немесе жаттығуларды орындауы (растайтын құжаттар болған кезде);
- 14) лицензияланатын авиакомпанияның жолаушылар әуе кемелерінде жолаушы ретінде ұшуды қоспағанда, ұшу аппараттарында (оның ішінде дельтапландарда, парашюттерде) ұшу (растайтын құжаттар болған кезде);
- 15) қан айналымы жүйесінің, жүйке жүйесінің жіті, созылмалы және/немесе тұқым қуалайтын ауруларының, психикалық аурулардың, қант диабетінің және олардың асқынуларының, созылмалы бауыр және/немесе бүйрек жеткіліксіздігі бар бауыр және/немесе бүйрек ауруларының, өңештің варикозды кеңеюінің, кез келген онкологиялық аурулардың, гипогликемиялық жай-күйлердің және тиреотоксикоздың, туберкулездің кез келген нысандары сақтандыру шартын жасасу сәтінде (сақтандыру шартын жасасу күніне дейін диагноз қойылған).

6.2. Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуы үшін негіз (растайтын құжаттар болған жағдайда) келесі болуы мүмкін:

- 1) сақтанушының сақтандырушыға сақтандырылушы, оның денсаулық жағдайы, сақтандыру тәуекелі, сақтандыру жағдайы және оның салдары туралы көрінеу жалған мәліметтерді, сондай-ақ осы Ережелерге сәйкес сақтандырушыға ұсынылуы тиіс мәліметтерді хабарлауы;
- 2) сақтанушының сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталу мән- жайларын тергеп-тексеруге кедергі жасауы;
- 3) Сақтандырылушының қайтыс болу себебін белгілемеуі, оның ішінде жұбайының (зайыбының), жақын туыстарының немесе заңды өкілдерінің жазбаша өтініші не

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 9 из 41-ден
--	--	--	-----------------

адамның тірі кезінде берген жазбаша ерік білдіруі негізінде патологиялық-анатомиялық ашып қарауды жүргізуден бас тартуы, тек сот тәртібімен Сақтандырылған адамның қайтыс болу фактісі анықталған (сот қайтыс болды деп таныған) жағдайды қоспағанда.

- 6.3. Жазатайым оқиғаның басталуына байланысты қосымша сақтандыру өтемдері бойынша сақтандыру оқиғалары басталған кезде сақтандырушыны сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босату үшін негіз ретінде осы Тарауда көрсетілген ерекшеліктерге жазатайым оқиға болып табылмайтын сақтандырылушының кез келген жіті немесе созылмалы ауруы және (немесе) денсаулығының өзге де бұзылуы жатады.
- 6.4. Сақтандыру шартымен келесі қамтылмайды:
- 1) сақтандыру жағдайына және оны уәкілетті органдарда дәлелдеуге байланысты істерді жүргізуге арналған шығыстар (ксерокөшірмелерге, нотариаттық куәландыруға, сараптамаға, адвокаттың, өкілдің, аудармашының қызметтеріне ақы төлеуге және т. б. шығыстар);
 - 2) Сақтанушының моральдық зияны мен жоғалған пайдасы;
 - 3) сақтандыру жағдайының туындауы салдарынан сақтанушыға салынған айыппұлдарды, өсімпұлдарды, тұрақсыздық айыбын және/немесе өзге де әкімшілік жазалар мен санкцияларды өтеу жөніндегі шығыстар.

7-ТАРАУ. САҚТАНУШЫНЫ АУЫСТЫРУ

- 7.1. Сақтанушы сақтандыру шарты бойынша өз құқықтары мен міндеттерін соңғысының, сақтандырушының және сақтанушының жазбаша келісімімен басқа тұлғаға беруге құқылы. Құқықтар мен міндеттерді беру Сақтанушы, сақтанушы және сақтандыру шарты бойынша құқықтар мен міндеттерді қабылдайтын тұлға қол қойған өтініш беру арқылы ресімделеді.

8-ТАРАУ. САҚТАНДЫРУ СОМАСЫ

- 8.1. Сақтандыру сомасының мөлшері сақтанушы сақтандырушыға берген сақтандыру өтінішінің негізінде айқындалады және сақтандыру шартында міндетті түрде көрсетілуге тиіс.
- 8.2. Қосымша сақтандыру өтемдері бойынша сақтандыру сомасының мөлшері негізгі сақтандыру өтемі бойынша сақтандыру сомасынан бөлек белгіленеді және сақтандыру шартында көрсетіледі.

9-ТАРАУ. САҚТАНДЫРУ СЫЙАҚЫСЫ ЖӘНЕ ОНЫ ТӨЛЕУ ТӘРТІБІ

- 9.1. Сақтандыру сыйлықақысының мөлшері сақтанушының сақтандыру өтінішінде көрсеткен деректері және Сақтандырушы белгілеген тарифтер негізінде есептеледі. Сақтандыру сыйлықақысын төлеу мөлшері, тәртібі мен мерзімдері сақтандыру шартының талаптарымен белгіленеді.
- 9.2. Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сыйлықақысы, егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру шарты жасалған күні біржолғы қолма-қол ақшасыз төлеммен төленуге тиіс. Бұл ретте сақтанушының сақтандыру сыйлықақысын төлеу күні сақтандырушының есеп айырысу шотына ақша түскен күн болып есептеледі.
- 9.3. Сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде сақтандыру тәуекелі дәрежесі өзгерген кезде сақтандыру тәуекелі дәрежесінің ұлғаюына әкеп соғатын мән-жайлар туралы хабардар етілген сақтандырушы сақтандыру шартының талаптарын өзгертуді немесе тәуекел дәрежесінің ұлғаюына мөлшерлес қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлеуді талап етуге құқылы. Егер сақтанушы сақтандыру шартының талаптарын өзгертуге немесе сақтандыру сыйлықақысын қосымша төлеуге қарсылық білдірсе, сақтандырушы сақтандыру шартын бұзуға бастамашылық жасауға құқылы.

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 10 из 41-ден
--	--	---	-------------------------

- 9.4. Егер сақтандыру жағдайы енгізілуі мерзімі өткен кезекті сақтандыру жарнасы төленгенге дейін орын алса, сақтандырушы сақтандыру қамтамасыз етуінің төленуге жататын мөлшерін айқындау кезінде мерзімі өткен сақтандыру жарнасының сомасын шегеруге құқылы.

10-ТАРАУ. ТАРАПТАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

10.1. Сақтандырушының құқығы бар:

- 1) сақтанушының сақтандыру шартына сәйкес қабылданған міндеттемелерді орындауын талап етуге;
- 2) Сақтанушы ұсынатын ақпаратты тексеруге міндетті;
- 3) сақтандыру тәуекелін бағалауға, оның ішінде сақтандырылушының денсаулығының нақты жай-күйін бағалау үшін оған тексеру жүргізуге;
- 4) сақтандыру тәуекелі ұлғайған жағдайда қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлеуді талап етуге құқылы;
- 5) осы Ережелерде көрсетілген жағдайларда сақтандыру төлемін жүзеге асырудан толық немесе ішінара бас тартуға құқылы;
- 6) сақтандыру сыйлықақысын толық көлемде және сақтандыру шартында белгіленген мерзімде алуға;
- 7) сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабарлама алуға және сақтандыру жағдайының басталғанын құжаттамалық растауға;
- 8) Қазақстан Республикасының заңнамасында, сақтандыру шартында және осы Ережелерде белгіленген тәртіппен сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзуға;
- 9) сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде Сақтанушы сақтандыру шартының талаптарын бұзған жағдайда, Сақтандырушының Сақтанушы, сақтанушы және пайда алушы үшін міндетті оларды жою жөнінде жазбаша нұсқаулар беруге құқығы бар;
- 10) сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның басталу себептері мен мән-жайларын дербес анықтауға, оның ішінде құзыретті органдардан сақтандыру жағдайы туралы барлық қажетті құжаттаманы сұратуға құқылы.

10.2. Сақтандырушы міндетті:

- 1) сақтанушыны осы Ережелермен таныстыруға және оның талабы бойынша осы Ережелердің көшірмесін беруге (жіберуге) немесе Сақтанушының олармен танысуы үшін сақтандыру ережелеріне сілтеме беруге;
- 2) сақтандыру жағдайы басталған кезде осы Ережелерде және сақтандыру шартында көзделген мөлшерде, тәртіппен және мерзімдерде сақтандыру төлемін жүзеге асыруға не сақтанушыға және пайда алушыға сақтандыру шартының ережелері мен талаптарына сәйкес сақтандыру төлемін жүзеге асырудан жазбаша дәлелді бас тартуды жіберуге;
- 3) сақтандыру құпиясын қамтамасыз етуге;
- 4) сақтандыру шартына қатысты кез келген хабарламаларды, өтініштерді, талаптарды, хабарламаларды, түсіндірмелерді жазбаша нысанда орындауға және басқа тарапқа тікелей беруге немесе оның жөнелтілгенін растауға мүмкіндік беретін тәсілмен жіберуге;
- 5) Сақтанушы (сақтандырылған/ пайда алушы) не олардың өкілі сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті барлық құжаттарды ұсынбаған жағдайда, құжаттарды толық көлемде алмаған сәттен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде оларды жетіспейтін құжаттар туралы хабардар етуге;
- 6) Қазақстан Республикасының Дербес деректер және оларды қорғау туралы заңнамасына сәйкес дербес деректерді жинауды және өңдеуді жүзеге асыру кезінде дербес деректерді қорғауды қамтамасыз етуге;
- 7) сақтанушыға, сақтандырылушыға, пайда алушыға сақтандыру талаптарын, олардың сақтандыру шарты бойынша құқықтары мен міндеттерін түсіндіруге;

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 11 из 41-ден
--	--	--	------------------

- 8) барлық қажетті құжаттарды ұсынғаннан кейін сақтанушыға (сақтандырылушыға, пайда алушыға) құжаттарды қараудың және сақтандыру төлемін жүзеге асырудың шекті мерзімі туралы ақпарат беруге міндетті.

10.3. Сақтанушының құқығы бар:

- 1) сақтандыру шартының қолданылу мерзімі өткеннен кейін жаңа сақтандыру шартын жасасуға;
- 2) сақтандыру құпиясына;
- 3) сақтандырылушыға (пайда алушыға) сақтандыру төлемін уақтылы жүзеге асыруға;
- 4) заңнамада көзделген ерекшеліктерді ескере отырып, сақтандырушыға не сақтандыру омбудсманына немесе сақтандыру шартынан туындайтын мәселелерді реттеу үшін сотқа жүгінуге;
- 5) сақтандыру шарты бойынша міндеттемелерді орындау жөніндегі дауларды реттеу мақсатында Заңда көзделген ерекшеліктерді ескере отырып, өтініш пен қоса беріліп отырған құжаттарды сақтандыру омбудсманына (тікелей сақтандыру омбудсманына, оның ішінде оның интернет-ресурсы арқылы не сақтандырушы арқылы, оның ішінде оның филиалы өкілдігі, өзге де оқшауланған құрылымдық бөлімшесі, интернет-ресурсы арқылы) жіберуге;
- 6) ол жоғалған жағдайда сақтандыру шартының телнұсқасын алуға құқылы ери.

10.4. Сақтанушы міндетті:

- 1) сақтандыру сыйлықақыларын осы Ережелерде және сақтандыру шартында көзделген мөлшерде, тәртіппен және мерзімдерде төлеуге;
- 2) сақтандыру шартын жасасу кезінде сақтандырушыға сақтандыру жағдайының туындау ықтималдығын бағалау үшін маңызы бар өзіне белгілі барлық мән-жайлар туралы осы Ережелерде көзделген сақтандыруға арналған өтініш пен сұрақнамаға сәйкес хабарлауға, сондай-ақ сақтандыру шарты жасалғаннан кейін сақтандыру тәуекелін ұлғайтуға қабілетті барлық фактілер туралы хабарлауға;
- 3) сақтандырушыны сақтандыру жағдайының басталғаны туралы жазбаша хабардар етуге;
- 4) тұрғылықты жері, тұрғылықты жері, мобильді нөмірі, электрондық мекенжайы өзгерген кезде он күн мерзімде олардың мекенжайын сақтандырушыға хабарлауға міндетті. Әйтпесе, Сақтандырушының бұрынғы орналасқан жеріне немесе тұрғылықты жеріне жіберілген кез келген хабарламасы Тараптар орындаған (жарамды) болып саналады;
- 5) егер сақтанушының немесе сақтандырылушының орналасқан жері немесе тұрғылықты жері Қазақстан Республикасынан тыс жерде болса, сақтандырушыға сақтанушыға немесе сақтандырылушыға хат-хабарды жеткізуге жауапты Қазақстан Республикасында сенім білдірілген адамды көрсетуге;
- 6) сақтандыру шартына қатысты кез келген хабарламаларды, өтініштерді, талаптарды, хабарламаларды, түсініктемелерді жазбаша нысанда орындауға және басқа тарапқа тікелей беруге немесе оның жөнелтілгенін растауға мүмкіндік беретін тәсілмен жіберуге;
- 7) сақтандыру тәуекелі ұлғайған жағдайда қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлеуге;
- 8) осы Ережелер шеңберінде жасалған сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде сақтандыру объектісіне қатысты қолданылатын басқа сақтандыру шарттары туралы хабарлауға;
- 9) сақтандыру жағдайларының алдын алу үшін барлық мүмкін және орынды шараларды қолдануға;
- 10) сақтандырушының немесе оның серіктесінің интернет-ресурсында орналастырылған осы Ережелермен танысуға міндетті.

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 12 из 41-ден
--	--	--	------------------

10.5. Пайда алушының құқығы бар:

- 1) Сақтандыру ережесінде және шартында белгіленген тәртіппен және шарттарда сақтандыру төлемін алуға;
- 2) сақтанушыдан және сақтандырушыдан сақтандыру шарты бойынша сақтандыру шарттары туралы ақпаратты тегін алуға;
- 3) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген тәртіппен сақтандыру жағдайын тергеп-тексеру мәселелері бойынша шешімдерге шағым жасауға;
- 4) медициналық-әлеуметтік сараптама мәселелері бойынша уәкілетті органның аумақтық бөлімшесіне жүгінуге;
- 5) сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабарлауға;
- 6) сақтандыру жағдайын тергеп-тексеруге қатысуға;
- 7) сақтандыру шартынан туындайтын мәселелерді реттеу үшін сақтандырушыға не сақтандыру омбудсманына, еңбек инспекциясы жөніндегі жергілікті органға, еңбек жөніндегі уәкілетті органға немесе сотқа жүгінуге;
- 8) заңда көзделген ерекшеліктерді ескере отырып, өтініш пен қоса беріліп отырған құжаттарды сақтандыру омбудсманына (тікелей сақтандыру омбудсманына, оның ішінде оның интернет-ресурсы арқылы не сақтандырушы арқылы, оның ішінде оның филиалы, өкілдігі, өзге де оқшауланған құрылымдық бөлімшесі, интернет-ресурсы арқылы) жіберуге құқылы.

10.6. Сақтандыру шартында сақтанушының және сақтандырушының Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін басқа да құқықтары мен міндеттері көзделуі мүмкін.

11-ТАРАУ. САҚТАНУШЫНЫҢ (ПАЙДА АЛУШЫНЫҢ) САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫ БАСТАЛҒАН КЕЗДЕГІ ІС-ӘРЕКЕТТЕРІ ЖӘНЕ САҚТАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫНЫҢ БАСТАЛҒАНЫН РАСТАЙТЫН ҚҰЖАТТАРДЫҢ ТІЗБЕСІ

- 11.1. Сақтандыру шартында көзделген сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтанушы/Сақтандырылған/ Пайда алушы немесе олардың өкілі сақтандырушыға сақтандыру жағдайы басталғаны туралы жазбаша хабарлауға міндетті.
- 11.2. Сақтандыру жағдайын - сақтандырылушының сақтандыру қорғау кезеңінде кез келген себеппен қайтыс болуын - растау үшін, Сақтанушы (Пайда алушы):
 - 1) сақтандырылушының Тегі, Аты, Әкесінің аты, сақтандыру оқиғасының басталу күні мен мән-жайлары көрсетілетін сақтандыру жағдайының басталғаны туралы жазбаша өтініш;
 - 2) Пайда алушының жеке басын куәландыратын құжат (электрондық нысанда немесе құжаттың түпнұсқасымен салыстырылған көшірме);
 - 3) сақтандырылушының қайтыс болуы туралы медициналық куәліктің көшірмесі (қайтыс болу себебін көрсете отырып);
 - 4) сақтандырылушының қайтыс болу себептері туралы патологиялық-анатомиялық (сот-медициналық) сараптама қорытындысының көшірмесі (егер мұндай сараптама жүргізілген жағдайда);
 - 5) Пайда алушының банктік деректемелері;
 - 6) Сақтанушы пайда алушы ретінде нақты адамды тағайындамаған жағдайда, мұрагерлік құқығына кіргенін куәландыратын және сақтандыру төлемін алу үшін қажетті Сақтандырылған тұлға мұрагерлерінің құжаттары (мұрагерлікке құқық туралы куәлік, мұрагердің (мұрагерлердің) жеке басын куәландыратын электрондық нысандағы құжат немесе мұрагердің (мұрагерлердің) банк деректемелері) жеке басын куәландыратын құжаттың түпнұсқасымен салыстырылған көшірме;
 - 7) Пайда алушыдан/мұрагерден оның банктік деректемелерін көрсете отырып, сақтандыру төлемі туралы өтініш;

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 13 из 41-ден
--	--	--	------------------

- 8) жазатайым оқиғаның туындау себептері туралы қорытындылармен көрсетілген жағдайды қарайтын уәкілетті мемлекеттік органның құжаттары (қылмыстық және/немесе әкімшілік істі қозғау не қозғаудан бас тарту, қылмыстық және/немесе әкімшілік істі тоқтата тұру немесе тоқтату туралы қаулының көшірмесі, соттың шешімі/үкімі, жұмыс беруші жасайтын іс жүргізудегі жазатайым оқиға туралы акт, өрт сөндіру қызметінің қорытындысы және т. б.), оның құзыретіне жазатайым оқиғаның басталу фактісін растау, туындаған салдарларды нақтылау жатады, сондай-ақ олардың арасындағы себеп-салдарлық байланыс. Егер сақтандыру жағдайы фактісі бойынша қылмыстық іс қозғалған болса, онда Сақтандырушының уәкілетті орган шешім қабылдағанға дейін сақтандыру төлемін жүзеге асыруды кейінге қалдыруға құқығы бар, ол туралы сақтанушыны және/немесе пайда алушыны жазбаша нысанда хабардар етеді;
- 9) уәкілетті адамның қолымен және медициналық мекеменің мөрімен расталған сақтандырылушының қайтыс болуына себеп болған белгіленген диагнозды көрсете отырып, жазып берілген (қайтыс болғаннан кейін) эпикриздің түпнұсқасы ұсынылады.
- 11.3. Сақтандырушы жоғарыда баяндалған құжаттар тізбесін қысқартуға немесе егер нақты мән-жайларды ескере отырып, олардың болмауы сақтандыру жағдайының басталу фактісін анықтауға мүмкіндік бермейтін болса, сақтанушыдан қосымша құжаттарды ұсынуды дәлелді түрде талап етуге құқылы.
- 11.4. Сақтандырушы сақтандыру жағдайы туралы хабарламаларды дереу тіркеуге және өтініш берушіге алынған құжаттардың тізбесін және олардың қабылданған күнін көрсете отырып анықтама беруге міндетті.

12-ТАРАУ. НЕГІЗГІ САҚТАНДЫРУ ӨТЕМІ -САҚТАНДЫРУ ШАРТЫНЫҢ ҚОЛДАНЫЛУ КЕЗЕҢІНДЕ КЕЗ КЕЛГЕН СЕБЕППЕН САҚТАНДЫРЫЛУШЫНЫҢ ҚАЙТЫС БОЛУЫ - БОЙЫНША САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУДЫҢ МӨЛШЕРІ, ТӘРТІБІ МЕН ШАРТТАРЫ

- 12.1. Сақтандыру жағдайы – сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде сақтандырылушының кез келген себеппен қайтыс болуы – басталған кезде сақтандыру төлемін сақтандырушы сақтандыру шартында көрсетілген сақтандыру сомасының 100% мөлшерінде жүзеге асырады.
- 12.2. Құжаттарды қараудың шекті мерзімі, сақтандыру төлемін жүзеге асыру не сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тарту туралы шешім қабылдау осы Ережелердің 11.2-тармағында көрсетілген барлық қажетті құжаттарды алған күннен бастап 15 (он бес) жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде қабылданады. Бас тарту туралы шешім сақтанушыға жазбаша нысанда бас тарту себептерін дәлелді негіздеумен және сақтанушының (пайда алушының) сақтандыру төлемінің мөлшерімен келіспеген немесе сақтандыру төлемінен бас тартқан жағдайда сақтандырушыға өтініш беру құқығы туралы, сондай-ақ сақтандыру омбудсманына, уәкілетті органға және (немесе) өз құқықтарын қорғау үшін сотқа жүгіну құқығы туралы хабарламамен хабарланады.

Егер сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы шешім белгіленген мерзімде қабылданбаса, ұсынылған құжаттарға қосымша ақпарат не мәліметтер талап етіледі, сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асыру мерзімдерін ұзарту қажеттілігінің себептерін түсіндіре отырып, сақтанушыны (сақтандырылушыны, пайда алушыны) хабардар етеді. Бұл ретте сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асыруға арналған құжаттарды қараудың шекті мерзімі күнінен бастап 15 (он бес) жұмыс күнінен аспайтын мерзімде сақтандыру төлемін жүзеге асыруды қамтамасыз етеді.

Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүргізуден бас тартуына сақтанушы (пайда алушы) сотқа не сақтандыру омбудсманын тарту жолымен шағымдануы мүмкін.

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 14 из 41-ден
--	--	--	------------------

Сақтандырушы сақтандыру омбудсманының шешіміне сот тәртібімен шағымдануға құқылы.

- 12.3. Сақтандыру төлемі ақша қаражатын пайда алушының банктік шотына аудару арқылы жүзеге асырылады.
- 12.4. Егер пайда алушы сақтандыру шартына сәйкес өзіне тиесілі сақтандыру төлемін алудан бас тартқан жағдайда, сақтандыру төлемін алу құқығы сақтанушыға өтеді.
- 12.5. Сақтандыру төлемін жүзеге асыру кезінде Сақтандырушы бұл туралы пайда алушыны хабардар ете отырып, сақтанушының сақтандыру шарты бойынша сақтанушының кез келген берешегі мөлшеріндегі соманы одан ұстап қалуға құқылы.
- 12.6. Сақтанушы Сақтандырылған тұлғаның келісімімен сақтандырылушы қайтыс болған жағдайда Пайда алушы ретінде Сақтанушы тағайындамаған жағдайда, Сақтанушының мұрагері (немесе мұрагерлері) пайда алушы болып табылады.

13-ТАРАУ. САҚТАНДЫРУДЫҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ ЖӘНЕ ҚОСЫМША САҚТАНДЫРУ ӨТЕМІ – ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒА САЛДАРЫНАН САҚТАНУШЫНЫҢ ҚАЙТЫС БОЛУЫ - БОЙЫНША САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ

- 13.1. Егер сақтандыру шартында жазатайым оқиға салдарынан сақтандырылушының қайтыс болуы қосымша сақтандыру өтемі ретінде көзделсе, осы сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырушы пайда алушыға сақтандыру шартында белгіленген осы өтем бойынша сақтандыру сомасының 100% мөлшерінде сақтандыру төлемін жүзеге асыруға міндетті.
- 13.2. Сақтандырушы осы Ережелердің 6-тарауында көзделген жағдайларда сақтандыру төлемдерін жүзеге асырудан босатылады.
- 13.3. Сақтандыру жағдайын - жазатайым оқиға салдарынан Сақтанушының қайтыс болуын - растау үшін, Сақтанушы осы Ережелердің 11.2-тармағында көрсетілген құжаттарды ұсынады.
- 13.4. Осы қосымша сақтандыру өтемімен көзделген сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемін жүзеге асыру осы Ережелердің 12.2 – 12.5- тармақтарына сәйкес жүзеге асырылады.

14-ТАРАУ. ҚОСЫМША САҚТАНДЫРУ ӨТЕМІ - КЕЗ КЕЛГЕН СЕБЕППЕН 1 НЕМЕСЕ 2 ТОПТАҒЫ САҚТАНУШЫНЫҢ МҮГЕДЕКТІГІН БЕЛГІЛЕУ - БОЙЫНША САҚТАНДЫРУ ЖӘНЕ САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

- 14.1. Қосымша сақтандыру өтемінің - кез келген себеппен 1 немесе 2 топтағы сақтандырылушының мүгедектігі – талаптарымен сақтандыру шартын жасасу кезінде сақтандырылушының жасы 18 жастан кем болмауы тиіс.
- 14.2. Егер сақтандыру шартында сақтандырылушының 1 немесе 2 топтағы мүгедектігі кез келген себеппен қосымша сақтандыру өтемі ретінде көзделсе, осы сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырушы сақтандыру төлемін, егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, мынадай мөлшерде жүзеге асырады:
 - 1) сақтандыру шартында белгіленген осы қамту бойынша сақтандыру сомасының 100 %-ы – **бірінші және екінші топтағы мүгедектік белгіленген жағдайда;**
 - 2) сақтандыру шартында белгіленген осы қамту бойынша сақтандыру сомасының 80 %-ы – **бірінші және екінші топтағы мүгедектік белгіленген жағдайда;**
 - 3) сақтандыру шартында белгіленген осы қамту бойынша сақтандыру сомасының 80 % немесе 60 %-ы – **тиісінше бірінші және екінші топтағы мүгедектік белгіленген жағдайда.**

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 15 из 41-ден
--	--	--	------------------

Осы сақтандыру жағдайы басталған кезде өтеудің нақты пайызын Сақтанушы сақтандыруға өтінішті толтыру кезінде тандайды және ол сақтандыру шартында міндетті түрде көрсетілуге тиіс.

- 14.3. Осы тараудың 14.2-тармағында көзделген сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтандырушының міндеттемелері сақтандыру шартында айқындалған сақтандыру сомасы шегінде төлем жүзеге асырылған кезден бастап тоқтатылады.
- 14.4. Сақтандырушы осы Ережелердің 4-тарауының 4.7-тармағында және 6- тарауында көзделген жағдайларда сақтандырылушыға 1 немесе 2-топтағы мүгедектік белгіленген кезде сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатылады.
- 14.5. Сақтандыру жағдайын растау үшін сақтанушы, Сақтанушы, олардың өкілі мыналарды ұсынуға міндетті:
 - 1) сақтандырылушының Тегі, Аты, Әкесінің аты, сақтандыру оқиғасының басталу күні мен мән-жайлары көрсетілетін сақтандыру жағдайының басталғаны туралы жазбаша өтініш;
 - 2) Пайда алушының жеке басын куәландыратын құжат (электрондық нысанда немесе құжаттың түпнұсқасымен салыстырылған көшірме);
 - 3) Сақтандырылушының мүгедектігін белгілеу туралы уәкілетті органның анықтамасының көшірмесі;
 - 4) мүгедектік тобын беруге әкеп соққан диагнозды көрсете отырып, дәрігерлік-консультациялық комиссия қорытындысының көшірмесі (медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу алдында берілген);
 - 5) құзыретіне растау жататын уәкілетті мемлекеттік органның құжаттары (қылмыстық және/немесе әкімшілік істі қозғау не қозғаудан бас тарту, қылмыстық және/немесе әкімшілік істі тоқтата тұру немесе тоқтату туралы қаулының көшірмесі, соттың шешімі/үкімі, жұмыс беруші жасайтын іс жүргізудегі жазатайым оқиға туралы акт, өрт сөндіру қызметтерінің қорытындысы және т. б.) жазатайым оқиғаның басталу фактісі, туындаған салдарларды, сондай-ақ олардың арасындағы себеп-салдарлық байланысты нақтылау;
 - 6) медициналық мекеменің уәкілетті адамының қолымен және медициналық мекеменің мөрімен расталған, мүгедектік беріле отырып, еңбекке қабілеттілігінен айырылу себебі бойынша белгіленген диагнозды, «Д» есебі туралы ақпаратты алған күнін көрсете отырып, ауру тарихынан үзінді көшірме (лер);
 - 7) банк деректемелерін көрсете отырып, пайда алушыдан сақтандыру төлемі туралы өтініш;
 - 8) жазатайым оқиғаның басталу фактісін растайтын құжаттар (травматологиялық пункттен анықтама немесе оның медициналық мекеменің мөрімен куәландырылған көшірмесі, медициналық мекеме берген және дәрігердің қолымен және осы мекеменің мөрімен расталған медициналық картадан (стационарлық және/немесе амбулаториялық науқастың ауру тарихынан) үзінді; рентген-сурет (УДЗ/КТ/МРТ). тексерудің аспаптық әдісінің қорытындылары (рентгенологтың қорытындысы не УДЗ/ МРТ/ КТ хаттамасы) не диагнозды растайтын өзге де тексерулердің нәтижелері.
- 14.6. Егер сақтандыру жағдайы фактісі бойынша қылмыстық іс қозғалған болса, онда Сақтандырушының уәкілетті орган шешім қабылдағанға дейін сақтандыру төлемін жүзеге асыруды кейінге қалдыруға құқығы бар, ол туралы сақтанушыны және/немесе пайда алушыны жазбаша нысанда хабардар етеді.
- 14.7. Осы қосымша сақтандыру өтемімен көзделген сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемін жүзеге асыру осы Ережелердің 12.2 - 12.5- тармақтарына сәйкес жүзеге асырылады.
- 14.8. Сақтандырылушыға кез келген себеппен 1 және 2 топтағы мүгедектік белгіленген жағдайда Пайда алушы Сақтандырылушы болып табылады.

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 16 из 41-ден
--	--	--	------------------

15-ТАРАУ. ҚОСЫМША САҚТАНДЫРУ ӨТЕМІ - ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒА САЛДАРЫНАН 1, 2 НЕМЕСЕ 3 ТОПТАҒЫ САҚТАНДЫРЫЛУШЫНЫҢ МҮГЕДЕКТІГІН БЕЛГІЛЕУ - БОЙЫНША САҚТАНДЫРУ ЖӘНЕ САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

- 15.1. Қосымша сақтандыру өтемінің - жазатайым оқиға салдарынан 1, 2 немесе 3 топтағы сақтандырылушының мүгедектігі – талаптарымен сақтандыру шартын жасасу кезінде сақтандырылушының жасы 18 жастан кем болмауы тиіс.
- 15.2. Егер сақтандыру шартында жазатайым оқиға салдарынан 1, 2 немесе 3 топтағы сақтандырылушының мүгедектігі қосымша сақтандыру өтемі ретінде көзделсе, осы сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырушы, егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру төлемін мынадай мөлшерде жүзеге асырады:
- 1) сақтандыру шартында белгіленген осы қамту бойынша сақтандыру сомасының 100% немесе 80%-ы – **бірінші топтағы мүгедектік белгіленген жағдайда;**
 - 2) сақтандыру шартында белгіленген осы қамту бойынша сақтандыру сомасының 80% немесе 60% – **екінші топтағы мүгедектік белгіленген жағдайда;**
 - 3) сақтандыру шартында белгіленген осы қамту бойынша сақтандыру сомасының 60% немесе 40%-ы – **үшінші топтағы мүгедектік белгіленген жағдайда.**
- Осы сақтандыру жағдайы басталған кезде өтеудің нақты пайызын Сақтанушы сақтандыруға өтінішті толтыру кезінде тандайды және ол сақтандыру шартында міндетті түрде көрсетілуі тиіс.
- 15.3. Осы тараудың 15.2-тармағында көзделген сақтандыру жағдайлары бойынша сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырушының жауапкершілігі сақтандыру шартында айқындалған сақтандыру сомасы шегінде төлем жүзеге асырылған кезден бастап тоқтатылады.
- 15.4. Сақтандырушы осы Ережелердің 6-тарауында көзделген жағдайларда 1, 2 немесе 3 топтағы мүгедектік басталған кезде сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатылады.
- 15.5. Сақтандыру жағдайын растау үшін - жазатайым оқиға салдарынан 1, 2 немесе 3 топтағы сақтанушының мүгедектігі - Сақтанушы/пайда алушы Ережелердің 14.5-тармағында көзделген құжаттарды ұсынуға міндетті. Осы қосымша сақтандыру өтемімен көзделген сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемін жүзеге асыру осы Ережелердің 12.2 – 12.5-тармақтарына сәйкес жүзеге асырылады.
- 15.6. Сақтандырылушыға жазатайым оқиға салдарынан 1, 2 және 3 топтағы мүгедектік белгіленген жағдайда Пайда алушы Сақтандырылушы болып табылады.

16-ТАРАУ. САҚТАНДЫРУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ ЖӘНЕ ҚОСЫМША САҚТАНДЫРУ ӨТЕМІ -ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒА САЛДАРЫНАН САҚТАНУШЫНЫҢ УАҚЫТША ЕҢБЕККЕ ЖАРАМСЫЗДЫҒЫН АНЫҚТАУ – БОЙЫНША САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ

- 16.1. Сақтандырылушының уақытша еңбекке жарамсыздығына әкеп соққан жазатайым оқиғаға қатысты сақтандыру шартының талаптары бойынша сақтандыру жағдайы сақтандыру қорғанысы қолданылу кезеңінде болған жазатайым оқиға салдарынан Сақтандырылушының еңбекке қабілеттілігін уақытша жоғалту болып табылады.
- 16.2. Сақтандырылушы осы сақтандыру жағдайы басталған кезде пайда алушы болып табылады.
- 16.3. Егер сақтандыру шартында жазатайым оқиға салдарынан сақтандырылушының уақытша еңбекке жарамсыздығы қосымша сақтандыру өтемі ретінде көзделсе, осы сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырушы пайда алушыға (сақтандырылушыға) еңбекке жарамсыздықтың әрбір күнтізбелік күні үшін, белгіленген 7 (жетінші) күннен бастап, сақтандыру шартында белгіленген осы қосымша қамту - сақтанушының еңбекке жарамсыздығы - бойынша сақтандыру сомасының 0,2% мөлшерінде сақтандыру төлемін жүзеге асыруға міндетті. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, бір жазатайым

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 17 из 41-ден
--	--	--	------------------

оқиғаның туындауы салдарынан еңбекке уақытша жарамсыздық бойынша сақтандыру төлемі күндерінің ең көп саны күнтізбелік 60 (алпыс) күнді құрайды.

- 16.4. Сақтандырушы осы Ережелердің 6-тарауында көзделген мән-жайлар салдарынан еңбекке уақытша жарамсыздық басталған кезде сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатылады.
- 16.5. Сақтандыру жағдайын – Сақтанушының уақытша еңбекке жарамсыздығын растау үшін сақтанушы, сақтандырылушы, олардың өкілі мыналарды ұсынуға міндетті:
 - 1) сақтандырылушының Тегі, Аты, Әкесінің аты, сақтандыру оқиғасының басталу күні мен мән-жайлары көрсетілетін сақтандыру жағдайының басталғаны туралы жазбаша өтініш;
 - 2) жазатайым оқиғаның басталу фактісін растайтын құжаттар (травматологиялық пункттен анықтама немесе оның медициналық мекеменің мөрімен куәландырылған көшірмесі, медициналық мекеме берген және дәрігердің қолымен және осы мекеменің мөрімен куәландырылған медициналық картадан (ауру тарихынан) үзінді; рентген-сурет не өзге де сурет (УДЗ/ МРТ/ КТ), аспаптық медициналық мекеменің мөрімен және дәрігердің қолымен расталған тексеру әдісі (*рентгенологтың қорытындысы не УДЗ/ МРТ/ КТ хаттамасы*), диагнозды растайтын өзге де тексерулердің нәтижелері;
 - 3) еңбекке уақытша жарамсыздық парағының түпнұсқасы (еңбекке уақытша жарамсыздық анықтамасы) не нотариалды куәландырылған көшірмесі;
 - 4) Пайда алушының жеке басын куәландыратын құжат (электрондық нысанда немесе құжаттың түпнұсқасымен салыстырылған көшірме);
 - 5) банк деректемелерін көрсете отырып, пайда алушыдан сақтандыру төлемі туралы өтініш;
 - 6) құзыретіне растау жататын тиісті уәкілетті органның құжаты (қылмыстық және/немесе әкімшілік істі қозғау не қозғаудан бас тарту, қылмыстық және/немесе әкімшілік істі тоқтата тұру немесе тоқтату туралы қаулының көшірмесі, соттың шешімі/үкімі, жұмыс беруші жасайтын іс жүргізудегі жазатайым оқиға туралы акт, өрт сөндіру қызметтерінің қорытындысы және т. б.) жазатайым оқиғаның басталу фактісі, туындаған салдарларды, сондай-ақ олардың арасындағы себеп-салдарлық байланысты нақтылау.
- 16.6. Сақтандырушы осы Ережелердің 6-тарауында көзделген жағдайларда сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатылады.
- 16.7. Осы қосымша сақтандыру өтемімен көзделген сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемін жүзеге асыру осы Ережелердің 12.2 – 12.5- тармақтарға сәйкес жүзеге асырылады.
- 16.8. Сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырушы осы қосымша қамту бойынша сақтандыру сомасы шегінде жауапты болады. Сақтандыру төлемі жүзеге асырылғаннан кейін осы қосымша сақтандыру өтемі бойынша жауапкершілік көлемі жүргізілген төлем мен осы өтем бойынша сақтандыру шартында көзделген сақтандыру сомасының мөлшері арасындағы айырма шегінде өзінің қолданылуын жалғастыратын болады.

17-ТАРАУ. ҚОСЫМША САҚТАНДЫРУ ӨТЕМІ – САҚТАНДЫРЫЛУШЫНЫҢ ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒА САЛДАРЫНАН ЖАРАҚАТ АЛУЫ - БОЙЫНША САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУДЫҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

- 17.1. Егер сақтандыру шартында сақтандырылушының жазатайым оқиға салдарынан жарақат алуы қосымша сақтандыру өтемі ретінде көзделсе, осы сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырушы пайда алушыға сақтандыру төлемін Дене жарақаттары бойынша төлемдер кестесіне (осы Ережелерге 1-қосымша) сәйкес жүзеге асыруға міндетті.
- 17.2. Сақтандырушы осы Ережелердің 6-тарауында көзделген жазатайым оқиға салдарынан сақтандырылушы жарақат алған кезде сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатылады.
- 17.3. Сақтандыру жағдайын - сақтанушының жазатайым оқиға салдарынан жарақат алуын - растау үшін сақтанушы мыналарды ұсынуға міндетті:

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 18 из 41-ден
--	--	--	------------------

- 1) сақтандырылушының Тегі, Аты, Әкесінің аты, сақтандыру оқиғасының басталу күні мен мән-жайлары көрсетілетін сақтандыру жағдайының басталғаны туралы жазбаша өтініш;
- 2) жазатайым оқиғаның басталу фактісін растайтын құжаттар (травматологиялық пункттен анықтама немесе оның медициналық мекеменің мөрімен куәландырылған көшірмесі, медициналық мекеме берген және дәрігердің қолымен және осы мекеменің мөрімен куәландырылған медициналық картадан (ауру тарихынан) үзінді; рентген-сурет не өзге де сурет (УДЗ/ МРТ/ КТ), аспаптық медициналық мекеменің мөрімен және дәрігердің қолымен расталған тексеру әдісі (*рентгенологтың қорытындысы не УДЗ/ МРТ/ КТ хаттамасы*), диагнозды растайтын өзге де тексерулердің нәтижелері;
- 3) пайда алушының жеке басын куәландыратын құжат (электрондық нысанда немесе құжаттың түпнұсқасымен салыстырылған көшірме);
- 4) банк деректемелерін көрсете отырып, пайда алушыдан сақтандыру төлемі туралы өтініш;
- 5) құзыретіне растау жататын тиісті уәкілетті органның құжаты (қылмыстық және/немесе әкімшілік істі қозғау не қозғаудан бас тарту, қылмыстық және/немесе әкімшілік істі тоқтата тұру немесе тоқтату туралы қаулының көшірмесі, соттың шешімі/үкімі, жұмыс беруші жасайтын іс жүргізудегі жазатайым оқиға туралы акт, өрт сөндіру қызметтерінің қорытындысы және т. б.) жазатайым оқиғаның басталу фактісі, туындаған салдарларды, сондай-ақ олардың арасындағы себеп-салдарлық байланысты нақтылау.

17.4. Осы сақтандыру жағдайы бойынша сақтандыру төлемінің мөлшері мынадай шарттар ескеріле отырып айқындалады:

- 1) «Дене жарақаты бойынша төлемдер кестесінің» бір бөлімінде көрсетілген бір жазатайым оқиға салдарынан бірнеше жарақат алған жағдайда сақтандыру төлемі сақтандыру төлемінің ең үлкен мөлшерімен жарақаттануды көздейтін бапқа сәйкес жүргізіледі. Егер жарақат белгілі бір бөлімнің бір бабының әртүрлі тармақтарында немесе бір бөлімнің әртүрлі баптарының әртүрлі тармақтарында келтірілген болса, дәл осындай тәртіп қолданылады;
- 2) «Дене жарақаты бойынша төлемдер кестесінің» әртүрлі бөлімдерінде көрсетілген бір жазатайым оқиға салдарынан бірнеше жарақат алған жағдайда сақтандыру төлемі әрбір жарақат бойынша жеке жүргізіледі, бірақ төлемдердің жалпы сомасы сақтандыру сомасынан аспауға тиіс;
- 3) «Дене жарақаттары бойынша төлемдер кестесінің» бір бабында көрсетілген бір немесе бірнеше жарақат алған жағдайда, сақтандыру төлемі жарақаттар санына қарамастан осы бапқа сәйкес бір рет жүргізіледі;
- 4) сақтандыру төлемінің мөлшері бір аяқ-қол үшін жарақат алған жағдайда белгіленеді (егер «Дене жарақаты бойынша төлемдер кестесінде» өзгеше айтылмаса), екі аяқ-қолдың ұқсас жарақаттары кезінде сақтандыру төлемінің мөлшері екі еселенеді;
- 5) «Дене жарақаттары бойынша төлемдер кестесінің» тиісті ескертпелерінде сақтандыру төлемінің мөлшерін айқындауға, қандай да бір жарақаттың сипатын және аталған кестенің ережелерін қолдану тәртібін айқындауға қатысты өзге де шарттар келтірілуі мүмкін. Жоғарыда келтірілген шарттар тиісті ескертпелердің шарттарымен қайшы келген жағдайда осы ескертпелердің шарттары қолданылады;
- 6) сақтандырушы төлем кестесінде көзделмеген дене жарақаттары бойынша төлеуден бас тартады.

17.5. Сақтандырушы осы Ережелердің 6-тарауында көзделген жағдайларда сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатылады.

17.6. Осы қосымша сақтандыру өтемімен көзделген сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемін жүзеге асыру осы Ережелердің 12.2 – 12.5- тармақтарына сәйкес жүзеге асырылады.

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 19 из 41-ден
--	--	--	------------------

- 17.7. Сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырушы осы қосымша қамту бойынша сақтандыру сомасы шегінде жауапты болады. Сақтандыру төлемі жүзеге асырылғаннан кейін осы қосымша сақтандыру өтемі бойынша жауапкершілік көлемі жүргізілген төлем мен осы сақтандыру өтемі бойынша сақтандыру шартында көзделген сақтандыру сомасының мөлшері арасындағы айырма шегінде өзінің қолданылуын жалғастыратын болады.
- 17.8. Жазатайым оқиға салдарынан сақтандырылушы дене жарақатын алған жағдайда пайда алушы Сақтандырылған тұлға болып табылады.

18-ТАРАУ. ҚОСЫМША САҚТАНДЫРУ ӨТЕМІ -ЖАЗАТАЙЫМ ОҚИҒА САЛДАРЫНАН ПАЙДА БОЛҒАН САҚТАНДЫРЫЛУШЫНЫ АУРУХАНАҒА ЖАТҚЫЗУ – БОЙЫНША САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУДЫҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

- 18.1. Сақтандырылушыны емдеуге жатқызуға әкеп соққан жазатайым оқиғаға қатысты сақтандыру шартының талаптары бойынша сақтандыру жағдайы сақтандырылушыны сақтандыру қорғанысының қолданылу кезеңінде болған жазатайым оқиға салдарынан емдеуге жатқызу болып табылады. Бұл ретте сақтандырылушыны емхананың күндізгі стационарына жатқызу сақтандыру жағдайы болып табылмайды және сақтандырушының сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру жөніндегі міндеттемелерінің туындауына әкеп соқпайды.
- 18.2. Сақтандырылған тұлға осы сақтандыру жағдайы басталған кезде пайда алушы болып табылады.
- 18.3. Егер сақтандыру шартында жазатайым оқиға салдарынан сақтандырылушыны емдеуге жатқызу қосымша сақтандыру өтемі ретінде көзделсе, осы сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырушы пайда алушыға (сақтандырылушыға) 7 (жетінші) күннен бастап емдеуге жатқызудың әрбір күнтізбелік күні үшін сақтандыру шартында белгіленген осы қосымша қамту бойынша сақтандыру сомасының 0,2% мөлшерінде сақтандыру төлемін жүзеге асыруға міндетті. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандырылушыны емдеуге жатқызуға әкеп соққан бір жазатайым оқиға салдарынан емдеуге жатқызу бойынша сақтандыру төлемінің ең көп күндерінің саны күнтізбелік 60 (алпыс) күнді құрайды.
- 18.4. Сақтандырушы осы Ережелердің 6-тарауында көзделген мән-жайлар салдарынан сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатылады.
- 18.5. Сақтандыру жағдайын -сақтандырылушыны ауруханаға жатқызу – растау үшін сақтанушы, сақтандырылушы, пайда алушы мыналарды ұсынуға міндетті:
- 1) сақтандырылушының Тегі, Аты, Әкесінің аты, сақтандыру оқиғасының басталу күні мен мән-жайлары көрсетілетін сақтандыру жағдайының басталғаны туралы жазбаша өтініш;
 - 2) стационарлық науқастың ауру тарихынан үзінді көшірме;
 - 3) жазатайым оқиғаның басталу фактісін растайтын құжаттар (травматологиялық пункттен анықтама немесе оның медициналық мекеменің мөрімен куәландырылған көшірмесі, медициналық мекеме берген және дәрігердің қолымен және осы мекеменің мөрімен куәландырылған медициналық картадан (ауру тарихынан) үзінді; рентген-сурет не өзге де сурет (УДЗ/ МРТ/ КТ), аспаптық медициналық мекеменің мөрімен және дәрігердің қолымен расталған тексеру әдісінің (рентгенологтың қорытындысы не УДЗ/ МРТ/ КТ хаттамасы) не сақтандырылушыға белгіленген диагнозды растайтын өзге де тексерулердің нәтижелері;
 - 4) тиісті уәкілетті органның құжаты (қылмыстық және/немесе әкімшілік істі қозғау не қозғаудан бас тарту, қылмыстық және/немесе әкімшілік істі тоқтата тұру немесе тоқтату туралы қаулының көшірмесі, соттың шешімі/үкімі, жұмыс беруші жасайтын іс жүргізудегі жазатайым оқиға туралы акт, өрт сөндіру қызметтерінің қорытындысы және т. б.), оның құзыретіне растау жатады жазатайым оқиғаның басталу фактісі,

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 20 из 41-ден
--	--	--	------------------

туындаған салдарларды, сондай-ақ олардың арасындағы себеп- салдарлық байланысты нақтылау;

- 5) Пайда алушының жеке басын куәландыратын құжат (электрондық нысанда немесе құжаттың түпнұсқасымен салыстырып тексерілген көшірме);
- 6) банк деректемелерін көрсете отырып, пайда алушыдан сақтандыру төлемі туралы өтініш.

18.6. Сақтандырушы осы Ережелердің 6-тарауында көзделген жағдайларда сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатылады. Осы қосымша сақтандыру өтемімен көзделген сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемін жүзеге асыру осы Ережелердің 12.2 – 12.5-тармақтарына сәйкес жүзеге асырылады.

18.7. Сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырушы тиісті сақтандырылушыға осы қосымша қамту бойынша сақтандыру сомасы шегінде жауапты болады. Сақтандыру төлемі жүзеге асырылғаннан кейін осы қосымша сақтандыру өтемі бойынша жауапкершілік көлемі жүргізілген төлем мен осы өтем бойынша сақтандыру шартында көзделген сақтандыру сомасының мөлшері арасындағы айырма шегінде өзінің қолданылуын жалғастыратын болады.

19-ТАРАУ. САҚТАНДЫРУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ ЖӘНЕ ҚОСЫМША САҚТАНДЫРУ ӨТЕМІ -АУЫР СЫРҚАТ - БОЙЫНША САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМІН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ

19.1. Күту кезеңі – сақтандыру шарты күшіне енген немесе осы қосымша қамту бойынша іс-қимыл күшіне енген сәттен бастап және сақтандырушы Сақтандырылушымен болып жатқан сақтандыру жағдайлары үшін жауап бермейтін сақтандыру қорғанысы қолданысы басталған сәтке дейінгі уақыт кезеңі. Осы қосымша қамту бойынша күту кезеңі 3 (үш) айды құрайды.

19.2. Өмір сүру кезеңі - сақтанушының ауыр сырқатының түпкілікті диагнозы анықталған күннен бастап сақтанушы тірі болған жағдайда, осы қосымша қамту бойынша төлеу күніне дейінгі уақыт кезеңі. Осы қосымша қамту бойынша өмір сүру кезеңі 30 (отыз) күнді құрайды.

19.3. Осы Ережелер шеңберінде Сақтанушы жабу үшін мынадай ауыр сырқаттар пакеттерін (екеуінің бірі) таңдай алады:

1) 4 (төрт) жіті ауру:

- а) миокард инфарктісі;
- б) қатерлі ісік;
- в) соңғы сатыдағы бүйрек жеткіліксіздігі;
- г) инсульт (ми инфарктісі);

2) 11 (он бір) жіті ауру:

- а) миокард инфарктісі;
- б) қатерлі ісік;
- в) соңғы сатыдағы бүйрек жеткіліксіздігі;
- г) инсульт (ми инфарктісі);
- д) екі көздің көру қабілетінің толық, тұрақты және қайтымсыз жоғалуы;
- е) өмірлік маңызды мүшелерді трансплантациялау;
- ж) склероз;
- з) жазатайым оқиға немесе жұлын ауруы салдарынан сал ауруы;
- и) аорта ауруларын хирургиялық емдеу;
- к) жүрек қақпақшаларын хирургиялық ауыстыру;
- л) коронарлық артерияларды ашық қол жетімділікпен хирургиялық емдеу.

Жіті аурулардың таңдалған пакеті және осы қосымша қамту бойынша сақтандыру сомасы сақтандыру өтінішінде белгіленеді және сақтандыру шартында көрсетіледі.

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 21 из 41-ден
--	--	---	-------------------------

19.4. Осы қосымша қамту бойынша сақтандыруға қабылданбайды:

- 1) Ережелердің 19.5-тармағында көрсетілген аурулардың бірін немесе операциялардың бірін бастан өткерген;
- 2) I, II немесе III топтағы мүгедектер, балалық шақтағы мүгедектер, АИТВ тасымалдаушылары, ЖИТС-пен ауыратын адамдар болып табылады;
- 3) коронарлық артериялардың патологиясы бар, қант диабеті, артериосклероз, перифериялық қан тамырларының аурулары бар;
- 4) қанайналым жүйесінің, бауыр мен асқазан-ішек жолдарының, тыныс алу жүйесінің, бүйрек пен зәр шығару жүйесінің ауыр созылмалы ауруларынан, неврологиялық және психикалық аурулардан, алкоголизмнен немесе нашақорлықтан зардап шегуші.

19.5. Жіті аурулардың анықтамалары:

- 1) ST сегментінің электрокардиограммасында және басқа да жіті коронарлық синдромдарда өзгеріссіз миокард инфарктісін қоспағанда, миокард жасушаларының зақымданғанын куәландыратын alt, АЛТ, АСТ, КФК, ЛДГ сияқты кардиологиялық спецификалық ферменттер деңгейінің ЭКГ-ға тән өзгерістерімен және қандағы елеулі ұлғаюымен сүйемелденетін миокард инфарктісі;
- 2) бір немесе одан да көп ісіктердің дамуында көрінетін, бақылаусыз өсуімен, метастаздың болуымен және қалыпты тінге инвазиясымен, лейкемиямен, лимфа жүйесінің қатерлі ауруларымен, оның ішінде Ходжкин ауруымен гистологиялық тұрғыдан қатерлі ісік ретінде сараланатын қатерлі ісік, мыналарды қоспағанда:
 - а) жатыр мойны ішілік эпителий неоплазиясы;
 - б) терінің қатерлі ісіктері және іа сатысындағы қатерлі меланома (T1aNO Mo TNM классификациясы бойынша);
 - в) гистологиялық тұрғыдан қатерлі ісікке дейінгі деп сипатталған барлық ісіктер;
 - г) простата обырының 1 сатысы (1a, 1b, 1c);
 - д) кез келген инвазивті емес қатерлі ісік (cancer in situ);
 - е) АИТВ-инфекциясы бар барлық қатерлі ісіктер.
- 3) тұрақты бүйрек диализін (гемодиализ немесе перитонеальді диализ) қолдануды немесе донорлық бүйрек трансплантациясын орындауды талап ететін екі бүйрек функциясының созылмалы қайтымсыз бұзылуымен сипатталатын терминалдық сатыдағы бүйрек жеткіліксіздігі;
- 4) ұзақтығы 24 (жиырма төрт) сағаттан асатын неврологиялық симптоматиканы (моторлық және сенсорлық функциялардың бұзылуын) тудыруы мүмкін және ми тінінің учаскесінің өлімін, ми инфарктісін тудыратын геморрагия мен эмболияны қамтитын, 3 (үш) бойы қалдық құбылыстардың (неврологиялық симптоматиканың) сақталуына әкеп соқтыратын Инсульт (ми инфарктісі) цереброваскулярлық өтпелі ишемиялық бұзылуларды және диагноз қойылғаннан кейінгі айларда онымен байланысты синдромдарды, мидың жарақаттануын, мигрень салдарынан пайда болатын неврологиялық белгілерді қоспағанда.
- 5) сақтандыру қорғанысы қолданылу кезеңінде орын алған аурудың немесе жазатайым оқиғаның салдарынан екі көздің толық, тұрақты және қайтымсыз көру қабілетінің жоғалуы;
- 6) басқа органдар мен тіндерді трансплантациялауды қоспағанда, жүрек, өкпе, бауыр, ұйқы безі, аш ішек, бүйрек немесе сүйек кемігі сияқты өмірлік маңызды мүшелерді трансплантациялау;
- 7) демиелинизацияның типтік белгілері және цереброспинальды сұйықтықтың тән өзгерістері және магнитті-резонанстық томография кезінде тіркелетін ерекше зақымданулары бар кем дегенде 6 (алты) ай ішінде моторлық және сенсорлық функциялардың бұзылуы бар көп склероз
- 8) Гийен-Барре синдромын қоспағанда, сақтандыру қорғанысы қолданылу кезеңінде болған жазатайым оқиға немесе 3 (үш) ай ішінде екі және одан да көп аяқ- қолдардың

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 22 из 41-ден
--	--	---	-------------------------

қозғалыс функциясының толық және тұрақты жоғалуына әкеп соққан жұлын ауруы салдарынан сал ауруы;

- 9) қолқа тармақтарының ауруларын хирургиялық емдеуді қоспағанда, қолқаның созылмалы ауруын емдеу мақсатында қолқаның ақаулы бөлігін кесу және трансплантатпен ауыстыру арқылы қолқаның кеуде және/немесе іш бөлігінің ауруларын хирургиялық емдеу
 - 10) вальвулотомияны, вальвулопластиканы және клапандарды трансплантациялаусыз (ауыстырусыз) жүргізілетін басқа да емдеу түрлерін қоспағанда, стеноздың/жеткіліксіздіктің дамуы немесе осы жағдайлардың комбинациясы салдарынан жүректің қолқа, митральды, трикуспидті немесе пульмональды қақпақшаларын олардың жасанды аналогтарымен хирургиялық ауыстыру
 - 11) ангиопластиканы және/немесе артериялардағы басқа да манипуляцияларды, лапароскопиялық хирургиялық манипуляцияларды қоспағанда, екі немесе одан да көп стеноздалған немесе бітелген коронарлық артерияларды түзету мақсатында коронарлық ангиография болған кезде айналып өту тамырлы шунттау әдісімен коронарлық артерияларды ашық қолжетімділікпен хирургиялық емдеу.
- 19.6. Ережелердің осы бөлімінде көзделген сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босату негіздерінен басқа, сақтандырушы, егер сақтандырылушының аса ауыр сырқаты сақтандыру қорғанысының қолданылу кезеңінде туындаса және осы Ережелердің 6-бөлімінде санамаланған мән-жайлармен тікелей немесе жанама байланысты болса, сақтандыру төлемін төлеуден бас тартуға құқылы.
- 19.7. Сақтандырушы осы Ережелердің 19.5-тармағына сәйкес ауыр сырқаттың анықтамасына сәйкес келмейтін кез келген аурулар бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатылады.
- 19.8. Егер аса ауыр сырқаттың диагнозы сақтандыру қорғанысы қолданылу кезеңі басталғанға дейін немесе күту кезеңінде (егер аса ауыр сырқаттың диагнозы сақтандыру шартының қолданысы басталған күннен бастап 3 (үш) ай ішінде немесе осы қосымша сақтандыру өтемі бойынша қолданыс басталған күннен бастап анықталса (алғаш рет диагноз қойылса), сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатылады.
- 19.9. Сақтандырушы сақтандырылушы қайтыс болған жағдайда сақтандыру төлемін жүзеге асырудан сақтандырылушыға сақтандыру қорғанысы қолданылу кезеңінде алғаш рет диагноз қойылған ауыр сырқат диагнозы анықталған күннен бастап күнтізбелік 30 (отыз) күн ішінде босатылады.
- 19.10. Сақтандырылушының ауыр сырқаттануына қатысты сақтандыруға қатысты сақтандыру сомасының мөлшері сақтандыру шартында көрсетіледі. Сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемінің мөлшері осы қамту бойынша сақтандыру сомасына тең.
- 19.11. Сақтандыру жағдайы бойынша сақтандыру төлемі сақтандырылушының сақтандыру қорғанысы қолданылу кезеңінде алғаш рет диагноз қойылған ауыр сырқаты сақтандырылушының осы тармақта көрсетілген кезеңнің аяқталу күнінен кейінгі күні тірі болған жағдайда, сақтандырылушыға ауыр сырқат диагнозы белгіленген күннен басталатын ұзақтығы күнтізбелік 30 (отыз) күн болатын уақыт кезеңі өткеннен кейін жүзеге асырылады.
- 19.12. Сақтандыру төлемі сақтандыру шартында көрсетілген бірінші диагноз қойылған сақтандырылған ауыр сырқат бойынша ғана жүзеге асырылады. Сақтандыру шартында айқындалған сақтандыру сомасы шегінде сақтандыру төлемін жүзеге асырғаннан кейін сақтандырылушының ауыр сырқаттануына байланысты сақтандыруға қатысты сақтандыру қорғанысы қолданылуы тоқтатылады.
- 19.13. Сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырылушының сақтандыру қорғанысы қолданылу кезеңінде алғаш рет диагноз қойылған ауыр сырқаты болған кезде сақтанушы немесе оның өкілі (сақтандырылған, пайда алушы) сақтандырушыға мынадай құжаттарды ұсынуға міндетті:

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 23 из 41-ден
--	--	--	------------------

- 1) берілген емдеу мекемесінің мөрімен расталған стационарлық науқастың медициналық картасынан үзінді көшірмелердің көшірмелері;
- 2) коронарлық ангиография, магниттік-резонанстық томография, электрокардиография, эхокардиография, рентгенография, гистологиялық зерттеу (биопсия), қанды биохимиялық зерттеу нәтижелері және егер бұл берілген емдеу мекемесінің мөрімен расталған ауыр сырқат ауруын растау үшін қажет болса, медициналық тексерудің өзге де нәтижелері;
- 3) берілген емдеу мекемесінің мөрімен расталған невропатологтың, офтальмологтың, онкологтың, кардиологтың, хирургтың және/немесе ауыр сырқат диагнозын растау үшін өзге де маман дәрігердің қорытындысы;
- 4) берілген емдеу мекемесінің мөрімен расталған амбулаториялық картаның көшірмесі;
- 5) сақтандырылушының жеке басын куәландыратын құжат (электрондық нысанда немесе құжаттың түпнұсқасымен салыстырылған көшірме).

19.14. Сақтандырушы сондай-ақ Сақтандырушының сұрауында көрсетілген күнгі жағдай бойынша сақтандырылушының толық медициналық диагнозы бар денсаулық жағдайы туралы анықтаманы сұратуға құқылы. Сақтандырылған тұлға дәрігерлерге, қамқоршыларға, медициналық мекемелерге және тиісті уәкілетті мемлекеттік органның қызметкерлеріне Сақтандырушының сұрауы бойынша өз денсаулығының жай-күйі туралы анықтама беруге өкілеттік беруге міндетті.

19.15. Сақтандырушының құқығы бар:

- 1) сақтандыру жағдайының басталу мән-жайлары мен себептерін тексеруге;
- 2) сақтандыру жағдайына қатысты ақпараты болуы мүмкін үшінші тұлғаларға сұрау салулар жіберуге;
- 3) сақтандырушы тағайындаған дәрігерлердің сақтандырылушыны қосымша медициналық тексеруін, оның ішінде сақтандыру жағдайының басталуының мән-жайларын, себептері мен салдарын тексеру үшін талап етуге құқылы.

19.16. Егер құқық қорғау органдары Сақтандырылушымен сақтандыру жағдайы бойынша қылмыстық іс қозғау туралы мәселені қараған жағдайда, сақтандырушы сондай-ақ қылмыстық іс қозғаудан бас тарту туралы қаулыны не құқық қорғау органдарының қылмыстық іс қозғау туралы қаулыны немесе аталған органдардың немесе соттың қылмыстық ісін тоқтату туралы қаулыны не сот үкімін талап етуге құқылы.

19.17. Осы қосымша сақтандыру өтемімен көзделген сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемін жүзеге асыру осы Ережелердің 11.2 - 11.4- тармақтарына сәйкес жүзеге асырылады.

20-ТАРАУ. САҚТАНДЫРУ ШАРТЫН ТОҚТАТУ, ОҒАН ӨЗГЕРІСТЕР МЕН ТОЛЫҚТЫРУЛАР ЕНГІЗУ ШАРТТАРЫ

20.1. Сақтандыру шарты тоқтатылады:

- 1) сақтандыру шартының қолданылу мерзімі өткеннен кейін;
- 2) Егер сақтандыру шартында өзгеше белгіленбесе, сақтандырушы сақтандыру шарты айқындаған сақтандыру сомасы шегінде сақтандыру жағдайлары бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асырғаннан кейін;
- 3) сақтандыру шарты мерзімінен бұрын тоқтатылған жағдайда;
- 4) сақтандырылушы сақтандыру жағдайына байланысты емес себептер бойынша қайтыс болған жағдайда, сондай-ақ ол хабар-ошарсыз кетті деп жарияланған жағдайда.

20.2. Осы тарауда көзделген сақтандыру шартын тоқтату негіздерінен басқа, сақтандыру шарты келесі жағдайларда мерзімінен бұрын тоқтатылады:

- 1) сақтандыру объектісі өмір сүруін тоқтатқан кезде;
- 2) Сақтанушы қайтыс болған жағдайда;

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 24 из 41-ден
--	--	--	------------------

- 3) сақтандыру жағдайының туындау мүмкіндігі жойылып, сақтандыру тәуекелінің болуы сақтандыру жағдайынан өзгеше мән-жайлар бойынша тоқтатылған кезде;
- 4) заңда көзделген жағдайларды қоспағанда, сақтандырушыны мәжбүрлеп тарату (қызметін мәжбүрлеп тоқтату туралы) туралы сот шешімі заңды күшіне енген жағдайларда жүзеге асырылады;
- 5) уәкілетті органның сақтандырушыны ерікті түрде таратуға рұқсат беру туралы шешімі күшіне енген;
- 6) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда

Көрсетілген жағдайларда сақтандыру шарты сақтандыру шартын тоқтату үшін негіз ретінде көзделген мән-жайлар туындаған кезден бастап тоқтатылды деп есептеледі, бұл туралы мүдделі Тарап екінші Тарапты дереу хабардар етуге тиіс.

- 20.3. Сақтандыру шарты, егер сақтандыру шарты сақтандыру шартында көрсетілген күннен бастап күшіне енсе немесе кезекті жарнаны төлемеген жағдайда (сақтандыру сыйлықақысын бөліп төлеу кезінде), егер кезекті жарнаны төлеу мерзімі басталған күннен бастап күнтізбелік 30 (отыз) күн ішінде кезекті жарна төленбесе, сақтандыру сыйлықақысын төлемеген жағдайда да тоқтатылған болып табылады сақтандыру сыйлықақысы. Егер сақтандыру шартында өзгеше белгіленбесе, сақтандыру шартын тоқтатудың осы шарты қолданылады.
- 20.4. Сақтандырушы таратылған кезде сақтандыру сыйлықақыларын қайтару Қазақстан Республикасының сақтандыру және сақтандыру қызметі туралы заңнамасында белгіленген кредиторлардың талаптарын қанағаттандыру кезектілігіне сәйкес жүзеге асырылады.
- 20.5. Сақтандыру шартының мерзімінен бұрын тоқтатылуы Сақтандырушының кінәсінен оның талаптарының орындалмауынан туындаған жағдайларда, соңғысы сақтанушыға өзі төлеген сақтандыру сыйлықақысын толығымен қайтаруға міндетті.
- 20.6. Екінші Тараптың сақтандыру шартының талаптарын елеулі түрде бұзуына байланысты тарап оны орындаудан біржақты бас тартқан жағдайда сақтандыру шарты бұзылуы мүмкін. Сақтандыру шартын бұзуға бастамашы Тарап екінші Тарапты алдағы бұзу күніне дейін кемінде 30 (отыз) күн бұрын сақтандыру шартын алдағы бұзу туралы хабардар етуге міндетті.
- 20.7. Сақтанушы кез келген уақытта сақтандыру шартынан бас тартуға құқылы. Егер Сақтанушының бас тартуы осы тараудың 20.2 және 20.6-тармақтарында көрсетілген мән-жайларға байланысты болмаса, осы тараудың 20.8-тармағында көрсетілген жағдайды қоспағанда, сақтандырушыға төленген сақтандыру сыйлықақысы қайтарылуда жатпайды.
- 20.8. Сақтанушы - жеке тұлға сақтандыру шартынан бас тартқан кезде, ол жасалған күннен бастап күнтізбелік он төрт күн ішінде сақтандырушы алынған (алынған) сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру жарналарын) сақтандыру сыйлықақысының бір бөлігін шегергенде, сақтандыру қолданылған уақытқа және сақтандыру шартын бұзуға байланысты шығындардан аспайтын шығындарға барабар қайтаруға міндетті алынған сақтандыру сыйлықақысының он пайызы.

21-ТАРАУ. ФОРС-МАЖОР

- 21.1. Тараптар өрт, дүлей зілзалалар, соғыс, кез келген сипаттағы әскери операциялар, жаппай тәртіпсіздіктер, ереуілдер, блокада, экспортқа немесе импортқа тыйым салу, мемлекеттік органның нормативтік актіні немесе тараптарға тәуелді емес басқа да мән-жайларды қабылдауы салдарынан сақтандыру шарты бойынша міндеттемелерді толық немесе ішінара орындамағаны үшін жауапты болмайды. Міндеттемелерді орындау мерзімі осындай мән-жайлар қолданылатын уақытқа сәйкес кейінге қалдырылады.

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 25 из 41-ден
--	--	--	------------------

22-ТАРАУ. ҚОСЫМША ЕРЕЖЕЛЕР

- 22.1. Сақтандыру шартына барлық өзгерістер мен толықтырулар тараптардың келісімі бойынша енгізіледі және сақтандыру шартына қосымша келісіммен не жаңартылған сақтандыру полисін ресімдеумен ресімделеді.
- 22.2. Сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде туындайтын барлық даулар келіссөздер жолымен шешіледі.
- 22.3. Тараптар келісімге қол жеткізбеген жағдайда даулар Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес сот тәртібімен қаралады.
- 22.4. Сақтанушы мен сақтандырушы арасындағы келісім бойынша осы Ережелердің негізінде сақтандыру шартын жасасу кезінде қосымша шарттар көзделуі мүмкін.
- 22.5. Сақтандырушының Сақтанушының, пайда алушының сақтандыру шартынан туындайтын келіспеушіліктер бойынша жазбаша талаптарын қанағаттандырудан бас тартуына Сақтанушы/ Пайда алушы дауды сақтандыру омбудсманы Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген тәртіппен және шарттарда реттеу тәртібін сақтаған жағдайда шағым жасай алады.
- 22.6. Дербес деректерді пайдалану сақтандырушының не үшінші тұлғаның сақтандыру шарты бойынша міндеттемелерді орындауы мақсатында жүзеге асырылады.
- 22.7. Сақтандыру шарты бойынша барлық төлемдер Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы – теңгемен жүзеге асырылады. Шарт бойынша сақтандыру сомасы, сақтандыру төлемі және сақтандыру сыйлықақысы Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы – теңгемен белгіленген және ережелер мен сақтандыру шартының талаптарына сәйкес теңгемен төленуге/өтелуге жатады.

Сақтанушы Сақтандырылушының (Пайда алушының) сақтандыруға, сондай-ақ сақтандырушының не Сақтандырылушының (Пайда алушының) дербес деректерін үшінші тұлғаның жинауы мен өңдеуіне келісімінің болмауына жауапты болады.

№1-қосымша

Дене жарақаттары бойынша төлемдер туралы жалпы ережелер

1. Бір жазатайым оқиға салдарынан пайда болған және «Дене жарақаттары бойынша төлемдер кестесінің» бір бөлімінде айтылған бірнеше жарақаттар болған жағдайда сақтандыру төлемі сақтандыру төлемінің ең үлкен мөлшерімен жарақаттануды көздейтін бапқа сәйкес жүргізіледі. Егер жарақат белгілі бір бөлімнің бір бабының әртүрлі тармақтарында немесе бір бөлімнің әртүрлі баптарының әртүрлі тармақтарында келтірілген болса, дәл осындай тәртіп қолданылады.
2. Бір жазатайым оқиға салдарынан пайда болған және «Дене жарақаттары бойынша төлемдер кестесінің» әртүрлі бөлімдерінде келісілген бірнеше жарақаттар болған жағдайда сақтандыру төлемі әрбір жарақат бойынша жеке жүргізіледі, бірақ төлемдердің жалпы сомасы сақтандыру сомасынан аспауға тиіс.
3. «Дене жарақаттары бойынша төлемдер кестесінің» бір бабында көрсетілген бір немесе бірнеше жарақаттар болған жағдайда, сақтандыру төлемі жарақаттар санына қарамастан осы бапқа сәйкес бір рет жүргізіледі.
4. Сақтандыру төлемінің мөлшері бір аяқ-қол үшін жарақат алған жағдайда белгіленеді (егер «Дене жарақаттары бойынша төлемдер кестесінде» өзгеше айтылмаса), екі аяқ-қолдың ұқсас жарақаттары кезінде сақтандыру төлемінің мөлшері екі есе артады.
5. «Дене жарақаттары бойынша төлемдер кестесінің» тиісті ескертпелерінде сақтандыру төлемінің мөлшерін айқындауға, қандай да бір жарақаттың сипатын және аталған кестенің ережелерін қолдану тәртібін айқындауға қатысты өзге де шарттар келтірілуі мүмкін. Жоғарыда келтірілген шарттар тиісті ескертпелердің шарттарымен қайшы келген жағдайда осы ескертпелердің шарттары қолданылады.
6. Сақтандырушы төлемдер кестесінде айтылмаған дене жарақаттары бойынша төлеуден бас тартуға құқылы.

Дене жарақаттары бойынша төлемдер кестесі

№ р/т	Дене жарақатының сипаты	Сақтандыру төлемінің мөлшері (сақтандыру сомасының %)
1 БӨЛІМ. БАС СҮЙЕК СҮЙЕКТЕРІ, ЖҮЙКЕ ЖҮЙЕСІ		
1.	Бас сүйек сүйектерінің сынуы:	
	а) күмбез сүйектерінің сыртқы пластинкасы;	5
	б) күмбез;	15
	в) негізі;	20
	г) күмбезі мен негізі.	25
2.	Интракраниальды травматикалық гематомалар:	
	а) эпидуральды;	10
	б) субдуральды;	15
	в) эпидуральды және субдуральды (ми ішілік).	20
3.	Мидың зақымдануы:	
	а) мидың көгеруі, субарахноидты қан кету;	10
	б) бас сүйек қуысының алынбаған бөгде денелері (тігісті және пластикалық материалды қоспағанда);	15
	в) ми затының мелжемдеуі (симптоматологияны көрсетпей).	50
Ескертпелер:		

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 27 из 41-ден
--	--	--	------------------

1. Егер бас сүйек-ми жарақатына байланысты бас сүйек сүйектеріне, миға және оның қабықтарына хирургиялық араласу жүргізілсе, сақтандыру сомасының қосымша 10% - ы бір рет төленеді.
2. Бір сақтандыру жағдайының нәтижесінде бір бапта көрсетілген дене жарақаттары орын алған жағдайда, сақтандыру төлемі ең ауыр дене жарақатын ескеретін тармақшалардың бірі бойынша төленеді. Әртүрлі баптарда көрсетілген дене жарақаттары кезінде сақтандыру төлемі олардың әрқайсысын есепке ала отырып, жинақтау жолымен жүзеге асырылады.

Ескерту: бас миының жарақаты салдарынан көру өткірлігі төмендеген немесе есту қабілеті төмендеген кезде сақтандыру төлемі осы жарақатты және көрсетілген асқынуларды ескере отырып, тиісті баптар бойынша жиынтықтау жолымен төленеді.

4.	Бір немесе бірнеше ми нервтерінің перифериялық жарақаты	10
----	---	----

Ескерту: егер бас сүйегінің негізі сынған кезде бас сүйек-ми нервтерінің зақымдануы орын алса, сақтандыру сомасы 1-бап бойынша төленеді; 4-бап бұл ретте қолданылмайды.

5.	Жұлынның жарақаты кез-келген деңгейде, жылқы құйрығы:	
	а) ішінара алшақтық;	50
	б) жұлынның толық үзілуі.	100

Ескерту: егер омыртқа мен жұлынның жарақатына байланысты хирургиялық араласу жүргізілсе, сақтандыру сомасының қосымша 10% - ы бір рет төленеді.

6.	Мойын, иық, бел, сакральды өрімнің жарақаты (үзіліс, жарақат):	
	а) өрімні ішінара үзілуі;	40
	б) өрімнің үзілісі.	70

Ескерту: жарақатқа байланысты туындаған невралгиялар, нейропатиялар сақтандыру төлеміне негіз бермейді.

7.	Үзіліс нервтердің:	
	а) бір кәрі жілік, шынтақ немесе орта деңгейінде білезік буыны мен білек, кіші жіліктік немесе үлкен жіліктік;	10
	б) екі және одан көп: кәрі жілік, шынтақ, орта деңгейінде білезік буыны мен білек, кіші жіліктік және үлкен жіліктік нервтер;	20
	в) бір: қолтық астылық, кәрі жілік, шынтақ, орта деңгейінде шынтақ буынының және иықтың, құйымшақ және жамбас;	25
	г) екі және одан көп: қолтық астылық, кәрі жілік, шынтақ, орта деңгейінде шынтақ буынының және иықтың, құйымшақ және жамбас.	40

Ескерту: аяқ, саусақ және қол деңгейіндегі нервтердің жарақаты сақтандыру төлеміне негіз бермейді.

2 БӨЛІМ. КӨРУ ОРГАНДАРЫ

8.	Бір көздің аккомодациясының сал ауруы:	15
9.	Гемиянопия (бір көздің көру аймағының жартысының пролапсы), көз алмасының бұлшық еттерінің жарақаты (травматикалық страбизм, птоз, диплопия);	15
10.	Бір көздің көру өрісінің тарылуы (концентрлі емес және концентрлі)	10
11.	Бір көздің пульсирленген экзофтальмы;	10
12.	Көру өткірлігінің төмендеуіне әкелмейтін көз жарақаты:	
	а) көз алмасының енетін жарақаты, 2,3 дәрежелі күйік, гемофтальм.	5

Ескертпелер:

1. Дәрежесі көрсетілмеген көздің күйіп қалуы, сондай-ақ патологиялық өзгерістерге әкеп соқпаған 1- дәрежелі көздің күйіп қалуы сақтандыру төлеміне негіз бермейді.
2. Егер 12-бапта аталған жарақаттар көру өткірлігінің төмендеуіне әкеп соқтырса, сақтандыру сомасы 17-бапқа сәйкес төленеді; 12-бап бұл ретте қолданылмайды. Егер көз алмасының жарақатына байланысты 12-бап бойынша сақтандыру төлемі жүзеге асырылса, ал болашақта жарақат көру өткірлігінің төмендеуімен қиындаса және бұл сақтандыру төлемін үлкен мөлшерде жүзеге асыруға негіз болса, бұрын жүзеге асырылған сақтандыру төлемінің сомасы ұсталады.
3. Көру өткірлігінің төмендеуіне әкеп соқпаған көз қабығындағы үстірт бөгде денелер, көгеру, көз алмасының контузиясы сақтандыру төлеміне негіз бермейді.

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 28 из 41-ден
--	--	--	------------------

13.	Бір көздің жас жолдарының жарақаты, бұл жас жолдарының функциясының бұзылуына әкеледі.	5
Ескертпе: егер көз жарақатынан кейін 3 ай өткен соң көз дәрігері 8, 9, 10, 11, 13-бапта аталған патологиялық өзгерістер бар екенін және көру өткірлігінің төмендегенін анықтаса, сақтандыру төлемі барлық салдарларды ескере отырып, жиынтықтау жолымен жүргізіледі, бірақ бір көз үшін сақтандыру сомасының 50% - нан аспайды.		
14.	Көз (көздер) жарақаты:	
	а) 0,01-ден төмен емес көру қабілеті бар бір көздің немесе екі көздің көру қабілетінің толық көрмеуі;	100
	б) бір көздің толық көрмеуі.	50
15.	Көз алмасының жарақаты салдарынан соқыр көзді алып тастау	10
16.	Орбитаның сынуы	10
17.	Көру өткірлігінің төмендеуі (1-кестені қараңыз)	
Ескертпелер: - Жарақат салдарынан көру өткірлігінің төмендеуіне және басқа да салдарға байланысты сақтандыру төлемі туралы шешім емдеу аяқталғаннан кейін, бірақ жарақатқа әкеп соққан жазатайым оқиға болған күннен бастап 3 айдан ерте емес қабылданады. Осы мерзім аяқталғаннан кейін Сақтанушы екі көздің көру өткірлігін (түзетуді қоспағанда) және дене жарақатының басқа салдарын анықтау үшін көз дәрігеріне жіберіледі. Мұндай жағдайларда 12, 13, 16-баптар бойынша жарақаттарды ескере отырып, алдын ала сақтандыру төлемі жүргізілуі мүмкін. - Егер жарақат алғанға дейін жарақат алған көздің көру өткірлігі туралы ақпарат болмаса, онда шартты түрде қарастырған жөн, ол жарақатсыз көзбен бірдей болды. Алайда, егер жарақаттанбаған көздің көру өткірлігі жарақаттанғаннан төмен болса, шартты түрде қарастырған жөн, жарақаттанған көздің көру өткірлігі 1,0 болды. - Егер жарақат екі көзге де зақым келтірсе және жарақат алғанға дейін олардың көру қабілеті туралы ақпарат болмаса, олардың көру өткірлігі 1,0 болды деп болжау керек. - Егер көру өткірлігінің жарақаттан кейінгі төмендеуіне байланысты жасанды линза имплантацияланған немесе түзеткіш линза қолданылған жағдайда, сақтандыру төлемі операцияға дейінгі көру өткірлігін ескере отырып жүзеге асырылады.		
3 БӨЛІМ. ЕСТУ МҮШЕЛЕРІ		
18.	Құлақ жарғағының жарақаты:	
	а) құлақ жарғағының 1/3 бөлігіне дейін болмауы;	5
	б) құлақ жарғағының 1/3 – ½ бөлігінің болмауы;	7
	в) құлақ жарғағының ½ бөлігінен артық болмауы.	20
Ескертпе: 18-бап (а, б, в) бойынша сақтандыру төлемі туралы шешім жара жазылғаннан кейін жүргізілген куәландыру деректерінің негізінде қабылданады.		
19.	Есту қабілетінің төмендеуіне әкелетін бір құлақтың жарақаты:	
	а) 1-ден 3 м-ге дейінгі қашықтықта сыбырлап сөйлеу (500, 1000, 4000 Гц жиілігіне байланысты аудиограмма деректері бойынша 30-50 дБ-ға төмендеу);	5
	б) сыбырлау-0, 1 м-ге дейін сөйлесу (500, 1000, 4000 Гц жиіліктеріне байланысты аудиограмма деректері бойынша 60-80 дБ-ға төмендеу);	15
	в) толық саңырау (ауызекі сөйлеу-0).	40
Ескерту: есту жарақатының салдарынан төмендеуіне байланысты сақтандыру төлемі туралы шешім емдеу аяқталғаннан кейін, бірақ аспаптық зерттеулердің деректері бойынша жарақат алған күннен бастап 3 айдан ерте емес қабылданады. Осы мерзім өткеннен кейін сақтанушы ауыр жарақаттың салдарын анықтау үшін ЛОР маманына жіберіледі.		
4 БӨЛІМ. ТЫНЫС АЛУ ЖҮЙЕСІ		
20.	Мұрын сүйектерінің, шеміршегінің сынуы, шығуы.	1
21.	Мұрын сүйектерінің, шеміршегінің сынуы, шығуы, алдыңғы маңдай қабырғасы, гаймор қойнауы, торлы сүйек кеңсірігінің сынуы, шығуы.	5
Ескертпе: егер мұрын сүйектерінің, шеміршектерінің сынуына, орнынан қозғалып кетуіне байланысты оның орнынан қозғалуы орын алса және ол медициналық мекеменің анықтамасымен, куәландыру нәтижелерімен расталса, сақтандыру төлемі 20 және 48-баптар бойынша (егер осы		

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 29 из 41-ден
--	--	--	------------------

<i>бапты қолдануға негіз болса) жинақтау жолымен жүргізіледі.</i>		
22.	Кеуде қуысы мен оның мүшелерінің жарақаты: а) өкпе жеткіліксіздігі (жарақат алған күннен бастап 3 ай өткен соң); б) өкпенің бір бөлігін, жартысын алып тастау; в) бір өкпені алып тастау.	10 40 60
Ескертпе: 22-баптың Б), в) тармағы бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асыру кезінде 22-баптың а) тармағы қолданылмайды.		
23.	1. Төс сүйегінің сынуы. 2. Қабырғалардың сынуы: а) бір; б) екі-үш; в) төрт-бес; г) алты-сегіз; д) тоғыз-он; е) оннан астам қабырғаның сынуы.	5 3 5 10 15 20 25
24.	Жарақатқа байланысты кеуде қуысының ену жарақаты, торакоскопия, торакоцентез, торакотомия: а) торакотомия жүргізуді талап етпейтін, кеуде қуысы органдарының дене жарақатынсыз еніп кететін жарасына байланысты жүргізілген торакоскопия, торакоцентез; Торакотомия: б) кеуде қуысы мүшелерінің дене жарақаты болмаған кезде; в) кеуде қуысы мүшелерінің зақымдануы кезінде; г) қайталанатын торакотомиялар (олардың санына қарамастан).	5 10 15 5
Ескертпелер:		
1. Егер кеуде қуысы мен оның мүшелерінің жарақаттануына байланысты өкпені немесе оның бір бөлігін алып тастау жүргізілсе, сақтандыру төлемі 22-бапқа сәйкес жүзеге асырылады; бұл ретте 24-бап қолданылмайды. 2. Егер кеуде қуысының жарақатына байланысты торакоскопия, торакоцентез, торакотомия жүргізілсе, сақтандыру төлемі ең күрделі араласуды ескере отырып бір рет жүзеге асырылады.		
25.	Көмейдің, трахеяның, қалқанша шеміршектің жарақаты, тіласты сүйектің сынуы, жоғарғы тыныс жолдарының күйіп қалуы, функциялардың бұзылуына әкелмеген.	2
26.	Көмейдің, трахеяның, тіл асты сүйегінің, қалқанша шеміршектің жарақаты, жарақатқа байланысты жасалған трахеотомия: а) дауыстың жоғалуы, жарақаттан кейін кемінде 3 ай бойы трахеотомиялық түтік кию; б) дауыстың жоғалуы, жарақаттан кейін кемінде 6 ай бойы трахеотомиялық түтік кию.	5 10
Ескерту: 26-бап бойынша сақтандыру төлемі 25-бап бойынша жарақатқа байланысты жүзеге асырылған сақтандыру төлеміне қосымша жүргізіледі, егер сақтанушы өз өтінішінде жарақат көмей немесе трахея функциясының бұзылуына әкеп соқтырғанын көрсеткен жағдайда, жарақаттан кейін 3 ай өткен соң маманның қорытындысын алу қажет. Осы мерзімнен бұрын сақтандыру төлемі 25-бап бойынша жүргізіледі.		
5-БӨЛІМ. ЖҮРЕК-ТАМЫР ЖҮЙЕСІ		
27.	Жүрек, оның қабықшалары мен ірі магистральдық тамырларының жарақаты, жүрек-қан тамырлары жеткіліксіздігіне әкеп соқпаған.	10
28.	Жүрек, оның қабықшалары мен ірі магистральды тамырларының жарақаты, жүрек-қан тамырлары жеткіліксіздігіне әкелген: а) 1-дәрежелі; б) 2-3 дәрежелі.	5 10
Ескерту: егер анықтамада жүрек-қан тамырлары жеткіліксіздігінің дәрежесі көрсетілмесе, 28-бап бойынша сақтандыру төлемі жүргізілмейді.		
29.	Ірі перифериялық тамырлардың жарақаты (қан айналымының бұзылуына әкелмеген):	

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 30 из 41-ден
--	--	--	------------------

	а) иық, жамбас;	10
	б) білек, жіліншік.	5
30.	Қан тамырларының жеткіліксіздігіне алып келген ірі перифериялық тамырлардың жарақаты.	10

Ескертпелер:

1. *Ірі магистральды тамырларға мыналар жатады: қолқа, өкпе, атаусыз, каротид артериялары, ішкі мойын тамырлары, жоғарғы және төменгі қуыс тамырлары, қақпалық көктамыр және ішкі ағзалардың қан айналымын қамтамасыз ететін магистральды тамырлар.*
Ірі перифериялық тамырларға мыналар жатады: бұғаналық, қолтықасты, иық, шынтақ және кәрі жілік артериялары, мықын, тізеасты, үлкен асықты жіліктің алдыңғы және артқы жіліншік артериялары; иық, бұғанаасты, қолтықасты, мықым және тізеасты тамырлар.
2. *Егер төлем туралы өтініште жарақат жүрек-қан тамырлары функциясының бұзылуына әкеліп соқтырғаны көрсетілсе, маманның қорытындысын алу қажет.*
3. *Егер осы баптарда көрсетілген жарақаттың асқынулары жарақаттан кейін 3 ай өткен соң медициналық мекемеде анықталса және осы мекеменің анықтамасымен расталса, 28, 30-бап бойынша сақтандыру төлемі қосымша жүргізіледі. Осы мерзімнен бұрын сақтандыру төлемі 27,29-бап бойынша жүргізіледі.*
4. *Егер ірі тамырлардың жарақаттануына байланысты қан тамырларын қалпына келтіру мақсатында операциялар жүргізілсе, қосымша сақтандыру сомасының 5% мөлшерінде сақтандыру төлемі бір рет жүзеге асырылады.*

6 БӨЛІМ. АС ҚОРЫТУ МҮШЕЛЕРІ

31.	Жоғарғы жақтың, бет сүйектің немесе төменгі жақтың сынуы:	
	а) бір сүйектің сынуы;	5
	б) екі немесе одан да көп сүйектердің сынуы немесе бір сүйектің қос сынуы.	10

Ескерту: *тістерді жоғалту кезінде пайда болған альвеолярлы процестің сынуы сақтандыру төлеміне негіз бермейді.*

32.	Жақ сүйегінің жарақаты, келесіге әкеп соққан:	
	а) жақтың бөліктері (альвеолярлы процесті қоспағанда);	40
	б) төменгі жақтың толық болмауы.	80

Ескертпелер:

1. *Төменгі жақтың жалпы ақауына немесе жақтың бір бөлігінің болмауына байланысты сақтандыру төлемі кезінде олардың санына қарамастан тістердің жоғалуы да қосылады.*
2. *Жақ жарақаты ауыз қуысының басқа мүшелерінің жарақатымен бірге жүретін жағдайларда (33-бап) сақтандыру төлемі түрінде төленуге жататын сақтандыру сомасының пайызы осы зақымдарды есепке ала отырып, тиісті баптар бойынша жиынтықтау жолымен айқындалады.*
3. *32-бап бойынша сақтандыру төлемі кезінде жедел араласулар үшін қосымша сақтандыру төлемі жүргізілмейді.*

33.	Тілдің жарақаты, келесіге әкеп соққан:	
	а) тіл ұшының болмауы;	5
	б) тілдің дистальды үштен бірінің болмауы;	10
	в) тілдің орта үштен бір деңгейінде болмауы;	20
	г) түбір деңгейінде тілдің болмауы немесе тілдің толық болмауы.	50
34.	Жұтқыншақтың, өңештің, асқазанның, ішектің жарақаты (жаралануы, жарылуы, күйіп калуы), сондай-ақ осы зақымдануларға байланысты немесе өңештен, асқазаннан бөгде заттарды алып тастау мақсатында, функционалдық бұзылуларға әкеп соқпаған эзофагогастроскопия.	5
35.	Өңештің жарақаты (жарақат, жыртылу, күйік):	
	а) өңештің тарылуына себеп болды;	40
	б) өңештің бітелуі (гастростома болған кезде), сондай-ақ өңеш пластикасынан кейінгі жағдай.	80

Ескерту: *35-бап бойынша сақтандыру төлемінің мөлшері жазатайым оқиға болған күннен бастап 6 айдан ерте емес айқындалады. Осы мерзімнен бұрын сақтандыру төлемі 34-бап бойынша алдын ала жүзеге асырылады және оның мөлшері 35-бап бойынша төлеуге жататын*

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 31 из 41-ден
--	--	--	------------------

сақтандыру төлемінің мөлшерінен шегеріледі.

36.	Алдыңғы іш қабырғасының, диафрагманың немесе операциядан кейінгі тыртық аймағында дене жарақаты орнында пайда болған грыжа, егер операция жарақатқа байланысты жасалса немесе мұндай грыжаға операциядан кейінгі жағдай.	5
-----	--	---

Ескертпелер:

- 36-бап бойынша сақтандыру төлемі, егер аталған бап бойынша грыжа осы жарақаттың тікелей салдары болып табылса, іш қуысы мүшелерінің жарақаттануына байланысты айқындалған сақтандыру төлеміне қосымша жүзеге асырылады.
- Ауырлықты көтеру салдарынан пайда болған іштің грыжалары (кіндік, ақ сызық, шап және шап-скротальды) сақтандыру төлеміне негіз бермейді.

37.	Бауыр жарақаты, кейін келесіге әкеп соққан:	
	а) хирургиялық араласуды қажет етпейтін бауырдың капсулалық жарылуы, гепатит, жарақатқа байланысты тікелей дамыған сарысулық гепатит;	5
	б) бауыр жеткіліксіздігі.	10
38.	Бауырдың, өт қабының жарақаты, кейін келесіге әкеп соққан:	
	а) бауырдың жырттылуын тігу немесе өт қабын алып тастау;	15
	б) бауырдың бір бөлігін алып тастау;	20
	в) бауыр мен өт қабының бір бөлігін алып тастау.	30
39.	Көкбауырдың жарақаты, кейін келесіге әкеп соққан:	
	а) хирургиялық араласуды қажет етпейтін көкбауырдың капсулалық жарылуы;	5
	б) көкбауырды алып тастау.	30
40.	Асқазанның, ұйқы безінің, ішектің, шажырқайдың жарақаты, кейін келесіге әкеп соққан:	
	а) асқазан, ішек, ұйқы безінің резекциясы;	30
	б) асқазанды алып тастау.	60

Ескертпелер:

- Осы бөлімнің бір бабының бірнеше тармақтарында аталған жарақат салдарлары туындаған жағдайда, сақтандыру төлемі сақтандыру төлемінің ең үлкен мөлшерін көздейтін олардың біріне сәйкес жүзеге асырылады.
- Әр түрлі баптарда көрсетілген жарақат салдарлары туындаған жағдайда сақтандыру төлемі әрбір бапты ескере отырып, жинақтау жолымен жүргізіледі.

41.	Іш қуысының жарақаты, оның салдары келесіге әкеп соққан:	
	а) лапароскопия (лапароцентез);	5
	б) іш мүшелерінің жарақатына күдік болған кезде лапаротомия (оның ішінде лапароскопиямен, лапароцентезбен);	5
	в) іш мүшелерінің зақымдануы кезіндегі лапаротомия (оның ішінде лапароскопиямен, лапароцентезбен).	10

7-БӨЛІМ. ЗӘР ШЫҒАРУ ЖӘНЕ ЖЫНЫСТЫҚ ЖҮЙЕЛЕР

42.	Бүйрек жарақаты, кейін келесіге әкеп соққан:	
	а) бүйректің көгеруі, хирургиялық араласуды қажет етпейтін бүйректің капсулалық жарылуы;	5
	б) бүйректің бір бөлігін алып тастау;	20
	в) бүйректі алып тастау.	50
43.	Зәр шығару жүйесі мүшелерінің жарақаты (бүйрек, несеппағар, қуық, уретра):	
	а) қуық көлемінің кішірейуі;	10
	б) несеппағардың, уретраның тарылуы;	20
	в) ұзақ ұсақтау синдромы (травматикалық токсикоз, апат синдромы, ыдырау синдромы, созылмалы бүйрек жеткіліксіздігі);	30
	г) несеппағардың, уретраның бітелуі.	40

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 32 из 41-ден
--	--	--	------------------

Ескертпелер:

- Егер жарақат салдарынан зәр шығару жүйесінің бірнеше органдарының қызметі бұзылса, сақтандыру төлемінің мөлшері дене жарақатының неғұрлым ауыр салдарын ескеретін 43-баптың бір тармағы бойынша айқындалады.
- 43-баптың тармақтарында аталған жарақат салдарына байланысты сақтандыру төлемі, егер бұл асқынулар жазатайым оқиғадан кейін 3 ай өткен соң болған жағдайда жүргізіледі. Осы мерзімнен бұрын сақтандыру төлемі 42-бап бойынша жүзеге асырылады және оның мөлшері 43-бап бойынша төлеуге жататын сақтандыру төлемінің мөлшерінен шегеріледі.

44.	Зәр шығару жүйесі мүшелерінің жарақаттануына байланысты жасалған хирургиялық араласулар.	5
-----	--	---

Ескертпе: егер жарақатқа байланысты бүйректі немесе оның бір бөлігін алып тастау жүргізілсе, сақтандыру төлемі 42-бап б), в) тармақ бойынша жүзеге асырылады, 44-бап бұл ретте қолданылмайды.

45.	Жыныстық жүйенің жарақаты, кейін келесіге әкеп соққан:	
	а) бір аналық безді, жатыр түтігін, аталық безді алып тастау;	15
	б) екі аналық безді, екі жатыр түтікті, аталық безді, жыныс мүшесін алып тастау;	30
	в) жастағы әйелдерде жатырды алып тастау:	
	• 40 жасқа дейін;	50
	• 40 жастан 50 жасқа дейін;	30
	• 50 жас және одан жоғары;	15
	г) еркектік жыныс мүшесін және екі аталық безді алып тастау.	50

8 БӨЛІМ. ЖҰМСАҚ ТІНДЕР

46.	Беттің жұмсақ тіндерінің, мойынның алдыңғы - бүйір бетінің, жақасты аймақтың, құлақ жарғағының жарақаты, емделуден кейін келесіге әкеп соққан:	
	а) ауданы 1,0 см ² -ден 5 см ² -ге дейін немесе ұзындығы 5-10 см болатын тыртықтардың пайда болуы, кең пигментті дақтар;	5
	б) бет косметикасының күрт бұзылуы (ауданы 5-10 см ² немесе ұзындығы 10-15 см тыртықтың пайда болуы);	10
	в) беттің деформациясы (10 см ² -ден асатын немесе ұзындығы 15 см-ден асатын тыртықтардың пайда болуы).	25

Ескертпелер:

- Косметикалық көрінетін тыртықтарға қоршаған теріден түсі бойынша ерекшеленетін, оның бетінен тартылған немесе шығып тұрған, тіндерді қатайтатын тыртықтар жатады. Кейіпсіздендіру - бұл механикалық, химиялық, термиялық және басқа да зорлық-зомбылық әсерлері салдарынан адамның табиғи түрінің күрт өзгеруі.
- Егер фрагменттердің қозғалуымен бет сүйектерінің сынуына байланысты операция жасалса (ашық репозиция), салдарында бетте тыртық пайда болса, егер бұл тыртық косметиканы белгілі бір дәрежеде бұзса, сақтандыру төлемі сынық пен операциядан кейінгі тыртықты ескере отырып жүзеге асырылады.
- Күйіп қалған жағдайда сақтандыру төлемі №2 кестеге сәйкес жүргізіледі.

47.	Бас терісінің, дененің, аяқ-қолдардың жұмсақ тіндерінің жарақаттары, емделгеннен кейін дене көлемінің келесі пайыздағы тыртықтарының пайда болуына әкелген:	
	а) дене көлемінің 5 см ² -ден 1% - на дейін;	5
	б) дене көлемінің 1% - дан 2,0% - на дейін;	10
	в) дене көлемінің 3,0% - дан 4,0% - на дейін;	15
	г) дене көлемінің 5,0-ден 10,0% - на дейін;	20
	д) дене көлемінің 10% - дан астамы және одан да көп.	35

Ескертпелер:

- Зерттелушінің дене бетінің 1% - ы оның қолы мен саусақтарының алақан бетінің ауданына тең. Бұл аймақ білезік буынынан III саусақтың тырнақ фалангасының жоғарғы жағына дейін өлшенетін қолдың ұзындығын метакарпальды сүйектердің II - Y бастары деңгейінде өлшенетін енге көбейту арқылы шаршы сантиметрмен анықталады (I саусақты қоспағанда).
- Тыртықтардың ауданын анықтау кезінде терінің зақымдалған аймағының ақауын ауыстыру үшін тері трансплантаты алынған жерде пайда болған тыртықтарды ескеру қажет.

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 33 из 41-ден
--	--	---	-------------------------

3. Егер сақтандыру төлемі операциялық араласулар үшін жүргізілсе (ашық зақымданулар кезінде, сіңірлерді пластиктеу кезінде, тамырларды, нервтерді тігу кезінде және т.б.), 47-бап қолданылмайды.
4. 46, 47-бап бойынша сақтандыру төлемі туралы шешім жара беттері жазылғаннан кейін жүргізілген, бірақ жазатайым оқиғадан кейін 3 (үш) айдан ерте емес куәландыру деректері ескеріле отырып қабылданады.
5. Күйіп қалған жағдайда сақтандыру төлемі №2 кестеге сәйкес жүргізіледі.

48.	Жұмсақ тіндердің жарақаты:	
	а) қолдың саусақтарын қоспағанда, сіңірлердің, байламдардың жыртылуы.	5

9 БӨЛІМ. ОМЫРТҚА

49.	Омыртқа (сегізкөз бен құйымшақты қоспағанда) денелерінің:	
	а) бір-екі;	20
	б) үш-бес;	40
	в) алты және одан да көп.	60
50.	Омыртқааралық байламдардың жарылуы (емдеу мерзімі кемінде 14 күн болғанда), омыртқалардың жартылай таюы (құйрық сүйегінен басқа).	5

Ескерту: омыртқаның тайып кетуінің қайталануы кезінде сақтандыру төлемі жүзеге асырылмайды.

51.	Сегізкөздің сынуы	10
52.	Құйымшақтың дене жарақаттары:	
	а) құйымшақ омыртқаларының тайып кетуі;	5
	б) құйымшақ омыртқаларының сынуы.	10

Ескертпелер:

- Егер омыртқаның (оның ішінде сакрум мен құйрықтың) жарақатына байланысты хирургиялық араласу жүргізілсе, сақтандыру сомасының 10% мөлшерінде қосымша сақтандыру төлемі бір рет жүзеге асырылады.
- Егер омыртқалардың сынуы немесе жартылай тайып кетуі жұлынның жарақаттануымен бірге жүрсе, сақтандыру төлемі екі зақымдануды ескере отырып, жинақтау арқылы жүзеге асырылады.
- Егер бір жарақаттың салдарынан омыртқа денесінің сынуы, байламдардың жарақаты, көлденең немесе иірімді процестердің сынуы орын алса, сақтандыру төлемі ең ауыр жарақатты бір рет көздейтін бап бойынша төленуге тиіс.

10 БӨЛІМ. ЖОҒАРҒЫ ҚОЛ: ЖАУЫРЫН, БҒАНА

53.	Жауырын, бұғанының сынуы, акромиялды-бұғаналық, кеуде-бұғаналық буындардың толық немесе ішінара үзілуі:	
	а) бір сүйектің сынуы, тайып кетуі, бір буынның үзілуі;	5
	б) екі сүйектің сынуы, бір сүйектің қос сынуы, екі буынның үзілуі немесе сынуы, бір сүйектің шығуы және бір буынның үзілуі, бұғананың сынуы;	10
	в) екі буынның үзілуі және бір сүйектің сынуы, екі сүйектің сынуы және бір буынның үзілуі;	15
	г) бітіспеген сынық (жалған буын).	15

Ескертпелер:

- Егер 53-бапта көрсетілген зақымдарға байланысты жедел араласулар жүргізілген жағдайда, сақтандыру сомасының 5% мөлшерінде бір рет қосымша сақтандыру төлемі жүргізіледі.
- Егер жарақаттың бұл асқынуы 53а), б), в) тармақтарына сәйкес жазатайым оқиғадан кейін 6 ай өткен соң медициналық мекемеде анықталса және осы мекеменің анықтамасымен расталса, біріктірілмеген сыныққа (жалған буынға) байланысты сақтандыру төлемі жүзеге асырылады. Бұл төлем қосымша болып табылады, бір рет жүргізіледі.

11-БӨЛІМ. ЖОҒАРҒЫ ҚОЛ: ИЫҚ БУЫНЫ

54.	Иық буыны аймағының жарақаттары (жауырын ойығының буыны, иық сүйегінің басы, анатомиялық, хирургиялық мойын, бұдырмақтар, буын қапшығы):	
	а) сіңірлердің үзілуі, буын капсулалары, сүйек фрагменттерінің үзілуі, оның ішінде үлкен бұдырмақ, жауырынның буын қуысының сынуы;	5
	б) иықтың сынуы (анатомиялық, хирургиялық мойынның басы), иықтың	10

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 34 из 41-ден
--	--	--	------------------

	сынуы.	
55.	Иық белдеуінің жарақаттары:	
	а) буында қозғалыстың болмауы (анкилоз);	20
	б) буындардың резекциясы салдарынан «салбырап тұрған» иық буыны.	40
Ескертпелер: 1. 55-бап бойынша сақтандыру төлемі, егер осы бапта аталған асқынуларды медициналық мекеме жарақат алғаннан кейін 6 ай өткен соң анықтаса және осы мекеменің анықтамасымен расталса, иық буыны саласындағы зақымдануларға байланысты жүзеге асырылған сақтандыру төлеміне қосымша жүргізіледі. 2. Егер иық буынының жарақатына байланысты хирургиялық араласу жүргізілсе, сақтандыру сомасының қосымша 10% - ы бір рет төленеді.		
12 БӨЛІМ. ЖОҒАРҒЫ ҚОЛ: ИЫҚ		
56.	Иық сүйегінің сынуы:	
	а) буын аймағын қоспағанда, кез келген деңгейде (жоғарғы, орта, төменгі үштен бір бөлігі);	10
	б) қос сынық.	20
57.	Иық сүйегінің сынуы, бұл бітіспеген сынықтың (жалған буынның) пайда болуына әкелсе.	30
Ескертпелер: 1. 57-бап бойынша сақтандыру төлемі, егер аталған асқынулар жарақат алғаннан кейін 3 ай өткен соң медициналық мекемеде анықталса, иық жарақатына байланысты жүзеге асырылған сақтандыру төлеміне қосымша жүргізіледі. 2. Егер иық аймағының жарақатына байланысты хирургиялық араласу жүргізілсе (бастапқы хирургиялық өңдеуді және бөгде заттарды алып тастауды қоспағанда), сақтандыру сомасының 10% - ы бір рет қосымша төленеді.		
58.	Жоғарғы қолдың травматикалық ампутациясы немесе ампутацияға әкелетін ауыр зақым:	
	а) жауырынды иықпен қоса, бұғанағы немесе олардың бөлігімен;	70
	б) кез келген деңгейде иықты;	50
	в) иық деңгейіндегі жалғыз қолды.	70
Ескерту: егер сақтандыру төлемі 58-бап бойынша төленсе, операциялық араласулар үшін қосымша сақтандыру төлемі, операциядан кейінгі тыртықтар жүргізілмейді.		
13 БӨЛІМ. ЖОҒАРҒЫ ҚОЛ: ШЫНТАҚ БУЫНЫ		
59.	Шынтақ буынының жарақаттары:	
	а) сүйек фрагменттерінің, оның ішінде иық сүйегінің айдаршық сіңірлердің үзілуі, кәрі жілік сүйегінің немесе шынтақтың сынуы;	5
	б) кәрі жілік пен шынтақ сүйегінің сынуы;	10
	в) иық сүйегінің сынуы;	10
	г) кәрі жілік пен шынтақ сүйектері бар иық сүйегінің сынуы.	20
Ескертпе: егер бір жазатайым оқиғаның салдарынан 59-бапта санамаланған түрлі дене жарақаттары орын алса, сақтандыру төлемі неғұрлым ауыр жарақатты есепке алатын тармаққа сәйкес жүргізіледі.		
60.	Шынтақ буынының зақымдануы:	
	а) буында қозғалыстың болмауы (анкилоз);	20
	б) «салбырап тұрған» шынтақ буыны (оны құрайтын сүйектердің буын беттерін резекциялау салдарынан).	30
Ескертпелер: 1. 60-бап бойынша сақтандыру төлемі шынтақ буыны аймағының зақымдануына байланысты жүргізілген сақтандыру төлеміне қосымша жүзеге асырылады, егер бұл буындағы қозғалыстардың бұзылуын медициналық мекеме жазатайым оқиғадан кейін 6 ай өткен соң анықтаса және осы мекеменің анықтамасымен расталса. 2. Егер шынтақ буыны аймағының жарақаттануына байланысты хирургиялық араласулар жүргізілсе (бастапқы хирургиялық өңдеуді және бөгде заттарды алып тастауды қоспағанда), сақтандыру сомасының қосымша 10% - ы бір рет төленеді.		

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 35 из 41-ден
--	--	--	------------------

14 БӨЛІМ. ЖОҒАРҒЫ ҚОЛ: БІЛЕК

61.	Буын аймағынан басқа кез келген деңгейде білек сүйектерінің сынуы (жоғарғы, ортаңғы, төменгі үштен бірі):	
	а) бір сүйектің сынуы, тайып кетуі;	5
	б) екі сүйектің сынуы, бір сүйектің қос сынуы.	10
62.	Білек сүйектерінің бітіспеген сынуы (жалған буын):	
	а) бір сүйек;	15
	б) екі сүйек.	30

Ескерту: 62-бап бойынша сақтандыру төлемі, егер жарақаттың бұл асқынуы жазатайым оқиға басталғаннан кейін 9 ай өткен соң медициналық мекемеде анықталса және осы мекеменің анықтамасымен расталса, білек жарақатына байланысты жүргізілген сақтандыру төлеміне қосымша жүзеге асырылады.

63.	Травматикалық ампутация немесе келесі ауыр зақымға әкеп соққан:	
	а) кез келген деңгейде білек ампутациясына;	40
	б) шынтақ буынындағы экзартикуляцияға;	50
	в) білек деңгейіндегі жалғыз қолдың ампутациясына.	60

Ескертпелер:

- Егер білек аймағының жарақатына байланысты хирургиялық араласу жүргізілсе (бастапқы хирургиялық өңдеуді және бөгде заттарды алып тастауды қоспағанда), сақтандыру сомасының қосымша 10% - ы бір рет төленеді.
- Егер сақтандыру төлемі 63-бап бойынша жүзеге асырылса, операциялық араласулар үшін қосымша сақтандыру төлемі, операциядан кейінгі тыртықтар жүргізілмейді.

15- БӨЛІМ. ЖОҒАРҒЫ ҚОЛ: БІЛЕК БУЫНЫ

64.	Кәрі жілік-бөлезік буыны аймағының жарақаттары:	
	а) білектің бір сүйегінің сынуы, бізтәрізді өсінді (өсінділердің) үзілуі, сүйек фрагментінің (фрагменттерінің)үзілуі;	5
	б) білектің екі сүйегінің сынуы;	10
	в) қолдың перилунарлы тайып кетуі.	1
65.	Бұл буында қозғалыстың болмауына (анкилоз) әкелген кәрі жілік-білезік буыны аймағының жарақаты.	15

Ескертпелер:

- 65-бап бойынша сақтандыру төлемі, егер буындағы қозғалыстардың жоқтығын медициналық мекеме жазатайым оқиға басталғаннан кейін 6 ай өткен соң анықтаған және осы мекеменің анықтамасымен расталған жағдайда жүргізіледі.
- Егер білезік буыны аймағының жарақатына байланысты хирургиялық араласу жүргізілсе, сақтандыру сомасының қосымша 5% - ы бір рет төленеді.

16 БӨЛІМ. ЖОҒАРҒЫ ҚОЛ: БЛЕЗІК

66.	Білек сүйектерінің сынуы, бір қолдың алақан сүйектері:	
	а) бір сүйек (қайықтәрізді сүйекті қоспағанда);	2
	б) екі немесе одан да көп сүйектер (қайықтәрізді сүйекті қоспағанда);	5
	в) қайықтәрізді сүйек.	5

Ескертпелер:

- Егер қолдың жарақаттануына байланысты хирургиялық араласу жүргізілсе (бөгде заттарды бастапқы өңдеуді және жоюды қоспағанда), сақтандыру сомасының қосымша 5% - ы бір рет төленеді.
- Білек сүйектерінің (алақан сүйектердің) және қайықтәрізді сүйектің бір жарақаты салдарынан сынған (жартылай тайып кетуі) жағдайда сақтандыру төлемі әрбір дене жарақатын есепке ала отырып, жинақтау жолымен жүргізіледі.

67.	Қолдың жарақаты:	
	а) бір немесе бірнеше сүйектердің бітіспеген сынуы (жалған буын);	5
	б) барлық саусақтарды жоғалту, білектің немесе білек буынының алақан сүйектерінің деңгейінде ампутация;	50
	в) жалғыз қолдың ампутациясы.	50

Ескертпе: білек сүйектерінің немесе алақан сүйектердің (жалған буынның) бітіспеген сынуына

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 36 из 41-ден
--	--	--	------------------

байланысты сақтандыру төлемі, егер жарақаттың бұл асқынуы жазатайым оқиға басталғаннан кейін 6 ай өткен соң медициналық мекемеде анықталса және осы мекеменің анықтамасымен расталса, қосымша 67 а-бап бойынша жүзеге асырылады. Егер сақтандыру төлемі 67 Б. бойынша жүзеге асырылса, операциялық араласулар үшін қосымша сақтандыру төлемі, операциядан кейінгі тыртықтар жүргізілмейді.

17-БӨЛІМ. ЖОҒАРҒЫ ҚОЛ: ҚОЛДЫҢ САУСАҚТАРЫ-БІРІНШІ САУСАҚ

68.	Саусақ жарақаты, кейіннен келесіге әкеп соққан:	
	а) саусақтың сынуы.	3

Ескертпелер:

1. Тырнақмаңындағы валиктің іріңді қабынуы (паронихия) сақтандыру төлемін жүзеге асыруға негіз бермейді.
2. Егер фалангтың (фалангтардың) сынуына байланысты хирургиялық араласу жүргізілсе, сақтандыру сомасының қосымша 5% - ы бір рет төленеді.

69.	Саусақ жарақаты, кейіннен келесіге әкеп соққан:	
	а) буындағы қозғалыстардың болмауы.	5

Ескертпе: I саусақтың функцияларының бұзылуына байланысты сақтандыру төлемі, егер саусақтың буынында (буындарында) қозғалыстардың болмауын медициналық мекеме жазатайым оқиға басталғаннан кейін 6 ай өткен соң анықтаған және осы мекеменің анықтамасымен расталған жағдайда, оның жарақатына байланысты жүргізілген сақтандыру төлеміне қосымша жүргізіледі.

70.	Саусақ жарақаты, кейіннен келесіге әкеп соққан:	
	а) фалангааралық буын деңгейіндегі ампутация (тырнақ фалангасын жоғалту);	5
	б) негізгі фаланга, алақан-фалангалық буын деңгейіндегі ампутация;	15
	в) алақан сүйекпен немесе оның бір бөлігімен саусақтың ампутациясы.	20

Ескерту: егер сақтандыру төлемі 70-бап бойынша жүзеге асырылса, операциялық араласулар үшін қосымша сақтандыру төлемі, операциядан кейінгі тыртықтар жүргізілмейді.

18 БӨЛІМ. ЖОҒАРҒЫ ҚОЛ: ҚОЛДЫҢ САУСАҚТАРЫ-ЕКІНШІ, ҮШІНШІ, ТӨРТІНШІ, БЕСІНШІ САУСАҚТАР

71.	Саусақ жарақаты, кейіннен келесіге әкеп соққан:	
	а) бір саусақтың сынуы;	2
	б) екі немесе одан да көп саусақтардың фалангаларының сынуы.	5

Ескертпелер:

1. Тырнақмаңы валиктің іріңді қабынуы (паронихия) сақтандыру төлеміне негіз бермейді.
2. Егер фалангтың (фалангтардың) сынуына байланысты хирургиялық араласу жүргізілсе, сақтандыру сомасының қосымша 5% - ы бір рет төленеді.

72.	Саусақ жарақаты, салдарынан келесіге әкеп соққан:	
	а) саусақтардың екі немесе үш буынында қозғалыстың болмауы.	5

Ескертпе: саусақ функцияларының бұзылуына байланысты сақтандыру төлемі оның жарақатына байланысты жүргізілген сақтандыру төлеміне қосымша жүзеге асырылады, егер саусақ буынында (буындарында) қозғалыстардың болмауын медициналық мекеме жазатайым оқиға басталғаннан кейін 6 ай өткен соң анықтаса және осы мекеменің анықтамасымен расталса.

73.	Саусақ жарақаты, салдарынан келесіге әкеп соққан:	
	а) негізгі фаланга деңгейіндегі ампутация, саусақтың жоғалуы;	5
	б) алақан сүйекпен немесе оның бір бөлігімен саусақтың жоғалуы.	10

Ескертпелер:

1. Егер сақтандыру төлемі 73-бап бойынша жүзеге асырылса, операциялық араласулар үшін қосымша сақтандыру төлемі, операциядан кейінгі тыртықтар жүргізілмейді.
2. Қолдың бірнеше саусақтары зақымданған жағдайда сақтандыру төлемі әрбір дене жарақатын есепке ала отырып, жинақтау жолымен жүргізіледі. Алайда оның мөлшері бір білезік үшін сақтандыру сомасының мөлшерінен 65% - дан және екі білезік үшін сақтандыру сомасының мөлшерінен 100% - дан аспауы тиіс.

19 БӨЛІМ. ЖАМБАС

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 37 из 41-ден
--	--	--	------------------

74.	Жамбас жарақаттары:	
	а) бір сүйектің сынуы;	5
	б) екі сүйектің сынуы немесе бір буынның үзілуі, бір сүйектің қос сынуы;	10
	в) үш немесе одан да көп сүйектердің сынуы, екі немесе үш буынның.	15
Ескертпе: егер жамбас сүйектерінің сынуына немесе буындардың үзілуіне байланысты хирургиялық араласулар жүргізілсе, сақтандыру сомасының қосымша 10% - ы бір рет төленеді.		
75.	Жамбас буындарында қозғалыстың болмауына әкелген жамбас жарақаттары:	
	а) бір буында;	20
	б) екі буында.	40
Ескертпе: жамбас буыны (буындары) функциясының бұзылуына байланысты сақтандыру төлемі, егер буында қозғалыстың жоқтығын медициналық мекеме жазатайым оқиға басталғаннан кейін 6 айдан кейін анықтаған және осы мекеменің анықтамасымен расталған жағдайда, жамбас жарақатына байланысты жүргізілген сақтандыру төлеміне қосымша 75-бап бойынша жүзеге асырылады.		
20 БӨЛІМ. ТӨМЕНГІ АЯҚ: ЖАМБАС БУЫНЫ		
76.	Жамбас жарақаттары:	
	а) сүйек фрагментінің (фрагменттерінің) бөлінуі;	5
	б) ұрқыштың (ұршықтардың) оқшауланған бөлінуі;	10
	в) жамбастың шығуы;	10
	г) бастың, мойынның, санның проксимальды метафизінің сынуы.	25
Ескертпелер:		
1. Егер бір сақтандыру жағдайының салдарынан жамбас буынының әртүрлі дене жарақаттары орын алса, сақтандыру төлемі неғұрлым ауыр дене жарақатын көздейтін тармақтардың біріне сәйкес төленеді.		
2. Егер жамбас буынының жарақатына байланысты хирургиялық араласу жүргізілсе, сақтандыру сомасының қосымша 10% - ы бір рет төленеді.		
77.	Жамбас буынының жарақаттары, кейін келесіге әкеп соққан:	
	а) қозғалыстың болмауы (анкилоз);	20
	б) жамбас мойнының бітіспеген сынуы (жалған буын);	30
	в) эндопротездеу;	40
	г) жамбас басының резекциясы салдарынан «салбырап тұрған».	45
Ескертпелер:		
1. 77-бапта аталған асқынуларға байланысты сақтандыру төлемі бірлескен жарақат бойынша сақтандыру төлеміне қосымша жүргізіледі, сақтандыру төлемі неғұрлым ауыр дене жарақатын көздейтін тармақтардың біріне сәйкес төленеді.		
2. 77 б) егер жарақаттың бұл асқынуы жазатайым оқиға басталғаннан кейін 9 ай өткен соң медициналық мекемеде анықталса және осы мекеменің анықтамасымен расталған жағдайда сақтандыру төлемі жүзеге асырылады.		
21-БӨЛІМ. ТӨМЕНГІ АЯҚ: САН		
78.	Санның сынуы	
	а) буындар аймағын қоспағанда, кез келген деңгейде (жоғарғы, орта, төменгі үштен бір бөлігі);	15
	б) қос санның сынуы.	20
79.	Бітіспеген сынықтың (жалған буынның) пайда болуына әкелген санның сынуы.	30
Ескертпелер:		
1. Егер сан аймағының жарақатына байланысты хирургиялық араласу жүргізілсе (бастапқы хирургиялық өңдеуді және бөгде заттарды алып тастауды қоспағанда), сақтандыру сомасының қосымша 10% - ы бір рет төленеді.		
2. Егер мұндай асқыну медициналық мекемеде жазатайым оқиғадан кейін 9 ай өткен соң анықталса және осы мекеменің анықтамасымен расталса, санның сынуына байланысты жүргізілген сақтандыру төлеміне қосымша жүзеге асырылған 79-бап бойынша сақтандыру төлемі.		
80.	Травматикалық ампутация немесе санның кез келген деңгейінде аяқ-қолдың ампутациясына әкелетін ауыр дене жарақаты:	
	а) бір аяқ;	60
	б) жалғыз аяқ.	80

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 38 из 41-ден
--	--	--	------------------

Ескертпе: егер сақтандыру төлемі 80-бап бойынша жүзеге асырылған болса, операциялық араласулар, операциядан кейінгі тыртықтар үшін қосымша сақтандыру төлемі жүргізілмейді.

22-БӨЛІМ. ТӨМЕНГІ АЯҚ: ТІЗЕ БУЫНЫ

81.	Тізе жарақаттары:	
	а) сүйек фрагментінің (фрагменттерінің) үзілуі, айдаршық сіңірдің (айдаршық сіңірлердің) сынуы, кіші жіліншік басының сынуы, менисктің, тізе тобығының дене жарақаты;	5
	б) сүйек фрагментінің (фрагменттерінің) үзілуі, айдаршық сіңірдің (айдаршық сіңірлердің) сынуы, үлкен жіліншік басының сынуы	10
	в) үлкен жіліншік сүйегінің кіші жіліншік басымен проксимальді метафизінің сынуы;	10
	г) сан айдаршықтарының сынуы, сирақтың шығуы;	15
	д) санның дистальді метафизінің сынуы;	20
	е) дистальды метафиздің, бір немесе екі жіліншіктің проксимальды бөліктері бар жамбас жіліншіктерінің сынуы.	25

Ескертпелер:

1. Тізе буынының әртүрлі дене жарақаттарын біріктірген кезде сақтандыру төлемі неғұрлым ауыр дене жарақатын көздейтін 81-баптың тармақшаларының біріне сәйкес бір рет жүргізіледі.
2. Егер тізе буыны аймағының жарақатына байланысты хирургиялық араласулар жүргізілсе (бастапқы хирургиялық өңдеуді және бөгде заттарды алып тастауды қоспағанда), сақтандыру сомасының қосымша 10% - ы бір рет төленеді.

82.	Тізе буыны аймағының жарақаттары, келесіге әкеп соққан:	
	а) бірлескен қозғалыстардың болмауы;	15
	б) оны құрайтын сүйектердің буын беттерін резекциялау салдарынан «салбырап тұрған» тізе буыны;	30
	в) эндопротездеу.	30

Ескерту: 82-бап бойынша сақтандыру төлемі осы буынның жарақаттануына байланысты жүргізілген сақтандыру төлеміне қосымша жүзеге асырылады.

23-БӨЛІМ. ТӨМЕНГІ АЯҚ: ТӨМЕНГІ СИРАҚ

83.	Сирақ сүйектерінің сынуы (буын аймағын қоспағанда):	
	а) жіліншік, сүйек фрагменттерінің үзінділері;	5
	б) жіліншік, асық жілік шыбығының қос сынуы;	10
	в) екі сүйектің де, жіліншіктің қос сынуы.	15

Ескертпелер:

1. 83 бап бойынша сақтандыру төлемінің мөлшері:
 - а) жоғарғы және ортаңғы үштен бір бөлігіндегі асық жілік шыбығының сынықтары;
 - б) кез-келген деңгейде жіліншік диафизінің сынуы;
 - в) диафиз аймағындағы жіліншік сынықтары (жоғарғы, ортаңғы, төменгі үштен бір бөлігі) және жоғарғы немесе ортаңғы үштен бір бөлігіндегі асықты жілік шыбығының сынықтары.
2. Егер жарақат салдарынан тізе немесе тобық буынында жіліншік сүйегінің буынішілік сынуы және жіліншік сүйегінің сынуы диафиз деңгейінде орын алса сақтандыру төлемі 81 және 83-баптар немесе 86 және 83-баптар бойынша жинақтау жолымен жүргізіледі.

84.	Жіліншік сүйектерінің сынуы, салдарынан бітіспеген сынық, жалған буын (сүйек фрагменттерін қоспағанда):	
	а) кіші асықты жілік;	5
	б) үлкен асықты жілік;	15
	в) екі сүйектің.	20

Ескертпелер:

1. 84-бап бойынша сақтандыру төлемі, егер мұндай асқынулар жазатайым оқиғадан кейін 9 ай өткен соң медициналық мекемеде анықталса және осы мекеменің анықтамасымен расталса, жіліншік сүйектерінің сынуына байланысты жүзеге асырылған сақтандыру төлеміне қосымша жүргізіледі.
2. Егер жіліншіктің жарақатына байланысты хирургиялық араласулар жүргізілсе (бастапқы хирургиялық өңдеуді және бөгде заттарды алып тастауды қоспағанда), сақтандыру сомасының қосымша 10% - ы бір рет төленеді.

	Өмірді ерікті мерзімді сақтандыру ережелері (әмбебап)	Басылым 3: 04.03.2025ж. Басылым: 2: 04.02.2013 ж. Күшіне енді: 05.03.2025 ж.	Бет 39 из 41-ден
--	--	--	------------------

85.	Травматикалық ампутация немесе ауыр дене жарақаты:	
	а) кез келген деңгейде жіліншік ампутациясы;	40
	б) тізе буынындағы экзартикуляция;	45
	в) жіліншіктің кез-келген деңгейінде бір аяқтың ампутациясы.	45

Ескерту: егер сақтандыру төлемі жіліншіктің ампутациясына байланысты жүзеге асырылса, хирургиялық араласу, операциядан кейінгі тыртықтар үшін қосымша төлем жүргізілмейді.

24-БӨЛІМ. ТӨМЕНГІ АЯҚ: ТОБЫҚ БУЫНЫ

86.	Тобық аймағының жарақаттары:	
	а) бір тобықтың сынуы, жіліншік синдесмозының оқшауланған;	5
	б) екі тобықтың сынуы немесе жіліншік жиегі бар бір тобықтың сынуы;	10
	в) жіліншік жиегі бар екі тобықтың сынуы кости.	15

Ескертпелер:

1. Жіліншік синдесмозының жарылуымен, аяқтың сублюксациясымен (орнынан қозғалуымен) бірге жүретін тобық сүйектерінің сынуы кезінде сақтандыру сомасының қосымша 5% - ы бір рет төленеді.
2. Егер тобық аймағының жарақатына байланысты хирургиялық араласулар жүргізілсе (бастанқы хирургиялық өңдеуді және бөгде заттарды алып тастауды қоспағанда), сақтандыру сомасының қосымша 10% - ы бір рет төленеді.

87.	Тобық аймағындағы жарақат, келесіге әкеп соққан:	
	а) тобық буынында қозғалыстың болмауы;	20
	б) «салбырап тұрған» тобық буыны (оны құрайтын сүйектердің буын беттерін резекциялау салдарынан));	30
	в) тобық буынындағы экзартикуляция.	35

Ескертпелер:

Если в результате травмы голеностопного сустава наступили осложнения, перечисленные в ст. 87 страховая выплата осуществляется по одному из пунктов, учитывающему наиболее тяжёлое последствие.

25-БӨЛІМ. ТӨМЕНГІ АЯҚ: ТАБАН

88.	Аяқтың жарақаттары:	
	а) бір сүйектің сынуы (өкше мен асық сүйекті қоспағанда);	2
	б) екі сүйектің сынуы, асық сүйектің сынуы;	5
	в) үш немесе одан да көп сүйектердің сынуы, өкше сүйегінің сынуы, өкшенің асық сүйекті шығуы, аяқтың көлденең буынында (Шопара) немесе табаналды- табан буында (Лисфранка) шығуы.	10

Ескерту: егер сүйектердің сынуына немесе шығуына байланысты хирургиялық араласу жүргізілсе, сақтандыру сомасының қосымша 5% - ы бір рет төленеді.

89.	Аяқтың жарақаты, келесіге әкеп соққан:	
	а) бір немесе екі сүйектің (өкше және асық сүйектерін қоспағанда) біріктірілмеген сынуы (жалған буын);	5
	б) үш немесе одан да көп сүйектердің, сондай-ақ асық немесе өкше сүйегінің біріктірілмеген сынуы (жалған буын);	10
	в) табаналды көлденең буынның (Шопардың)немесе табаналды-табан буынның (Лисфранка) бітіспеген сынуы;	15
	г) толарсақ-фалангалық буындар деңгейіндегі ампутация (барлық саусақтардың болмауы);	20
	д) табан немесе табаналды деңгейдегі ампутация (барлық саусақтардың болмауы);	25
	е) табан, өкше сүйектері деңгейіндегі ампутация (табанды жоғалту).	30

Ескертпелер:

1. 89-бапта (а), б), в) көзделген аяқ жарақатының асқынуына байланысты сақтандыру төлемі, егер оларды жарақатқа әкеп соққан жазатайым оқиға басталғаннан кейін 6 ай өткен соң медициналық мекеме белгілеген және осы анықтамамен расталған жағдайда, аяқтың жарақаттануына байланысты жүзеге асырылған сақтандыру төлеміне қосымша жүргізіледі мекемелер, ал "г", "д", "е" тармақтары бойынша - жазатайым оқиға болған күннен бастап өткен мерзімге қарамастан.

2. Егер сақтандыру төлемі аяқтың ампутациясына байланысты жүргізілсе, операциядан кейінгі тыртықтар үшін қосымша сақтандыру төлемі жасалмайды я.

26 БӨЛІМ. ТӨМЕНГІ АЯҚ: САУСАҚТАР

90.	Фалангтың сынуы(фаланг), сіңірлердің жыртылуы:	
	а) бір саусақ;	3
	б) екі-үш саусақ;	5
	в) төрт-бес саусақ.	10

Ескерту: егер саусақтың сіңірлерінің сынуына, шығуына немесе жыртылуына байланысты хирургиялық араласу жүргізілсе, сақтандыру сомасының қосымша 3% - ы бір рет төленеді.

91.	Травматикалық ампутация немесе ампутацияға әкелетін саусақтардың:	
	а) екінші, үшінші, төртінші, бесінші саусақтардың негізгі фаланга немесе табан-фаланга буыны деңгейінде;	5
	б) негізгі фаланг немесе табан-фаланга буындары деңгейінде бір немесе екі саусақ;	4
	в) тырнақ немесе орташа фаланг деңгейінде үш-төрт саусақ;	8
	г) негізгі фаланг немесе табан-фаланга буындары деңгейіндегі үш-төрт саусақ.	8

Ескертпелер:

- Егер сақтандыру сомасы 91-бап бойынша төленсе, хирургиялық араласулар үшін қосымша төлем, операциядан кейінгі тыртықтар жүргізілмейді.
- Егер жарақатқа байланысты саусақты табанды сүйекпен немесе оның бір бөлігімен ампутациялау жүргізілсе, сақтандыру сомасының қосымша 5% - ы бір рет төленеді.

92.	Туындауы келесіге негіз болған жарақат:	
	а) лимфостаз, тромбофлебит, трофикалық бұзылулар;	5
	б) остеомиелит, оның ішінде гематогенді остеомиелит.	10

Ескертпелер:

- 92-бап тірек-қимыл аппаратының жарақаты салдарынан туындаған тромбофлебиттер, лимфостаз және трофикалық бұзылулар кезінде қолданылады (ірі перифериялық тамырлар мен нервтердің дене жарақатын қоспағанда)тсы.
- Саусақтардың іріңді қабынуы сақтандыру төлеміне негіз бермейді.

Кесте 1. Көру қабілетінің жоғалуы кезіндегі сақтандыру төлемдері

Жарақатқа дейін	1,0	0,9	0,8	0,7	0,6	0,5	0,4	0,3	0,2	0,1	0,1 төмен
Жарақаттан кейін											
0,9	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0,8	5	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0,7	5	5	3	—	—	—	—	—	—	—	—
0,6	10	5	5	3	—	—	—	—	—	—	—
0,5	10	10	10	5	5	—	—	—	—	—	—
0,4	10	10	10	10	5	5	—	—	—	—	—
0,3	15	15	15	10	10	5	5	—	—	—	—
0,2	20	20	20	15	10	10	5	5	—	—	—
0,1	30	30	30	20	15	10	10	5	5	—	—
0,1 төмен	40	40	40	30	20	15	15	10	10	10	—
0,0	50	50	50	25	25	20	20	20	20	20	10

Ескерту. Толық соқырлыққа (0,0) көру өткірлігі 0,01-ден төмен және жарық сезілгенге дейін (саусақтардың саны) теңестіріледі.

Кесте 2. Күйік кезінде сақтандыру төлемдері (сақтандыру сомасынан пайызбен)

Күйік аймағы (дене бетінің%)	Күйік деңгейі				
	I.	II.	III. А	III.	IV.

от 5 до 10	—	—	15	17	20
от 11 до 20	4	5	20	25	35
от 21 до 30	6	7	25	45	55
от 31 до 40	8	9	30	70	75
от 41 до 50	10	11	35	70	90
от 51 до 60	15	16	40	70	95
от 61 до 70	20	21	45	70	100
от 71 до 80	25	26	50	70	100
от 81 до 90	30	31	55	70	100
90 астам	35	36	60	70	100

Ескертпелер:

1. 10 функциясының бұзылуына әкеп соққан тыныс алу жолдарының күйіктері кезінде%.
2. Жәбірленушінің дене бетінің 1% - ы оның қолының алақан бетінің ауданына тең.